

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Mf.I.50.030/2023/10.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Szitha Albert ügyvéd (cím1) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek – a KAMARAI JOGTANÁCSOS által képviselt alperes (cím3) alperes ellen fegyelmi felelősség jogkövetkezménye iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 3.M.70.183/2021/72. számú ítélete ellen a felperes által 75. sorszám alatt és az alperes által 74. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes javára az alperes által fizetendő átalány-kártérítés összegét 3 666 488 (hárommillió-hatszázhatvanhatezer-négyszáznyolcvannyolc) forintra felemeli. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 100 000 (egyszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 2 476 587 (kétfélmillió-négyszázhatvanhatezer-ötszáznyolcvanhét) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A felperes 2007. július 1. napján létesített határrendész járőrként hivatásos szolgálati jogviszonyt a ALPERESI JOGELŐD MUNKÁLTATÓon. Ezt követően a

határőrségnek a rendőrséggel való integrációja után 2008. január 1. napjától volt a ALPERESI JOGUTÓD MUNKÁLTATÓinak állományában, határrendész beosztásban járőrként, 2010. július 1. napjától törzsőrmester rendfokozatban. Munkáltatója az alperes, míg a munkáltatói jogköre gyakorlója tanú4 alezredes volt. Tényleges szolgálatteljesítési helyét pedig a ALPERESI SZERVEZETI EGYSÉG képezte.

[2] 2009. június 1-jétől a felperes már szolgálati gépjármű vezetésére is jogosított volt. 2008-ban jó munkavégzéséért vezetői jutalomban részesült, szolgálati jogviszonyának fennállása alatt fenytve nem volt.

[3] Járőrként feladatát képezte egyebek mellett az államhatár védelme és ellenőrzése, a jogellenes cselekmények megakadályozása, felderítése, megszakítása, az elkövetők elfogása, előállítása, figyelő szolgálat ellátása és közutakon okmányellenőrzés végrehajtása.

[4] 2011. október 25-én a Nyíregyházi Nyomozó Főügyészség a felperest őrizetbe vette és gyanúsítottként hallgatta ki hivatalos személy által fontosabb ügyekben kötelezettségszegéssel folytatólagosan, üzletszerűen, bünszervezetben elkövetett vesztegetés büntette és más büncselekmény miatt folyamatban volt büntetőeljárásban.

[5] A Nyíregyházi Nyomozó Főügyészség 2011. október 25. napján – őrizetbe vétele mellett – gyanúsítottként hallgatta ki a felperest hivatalos személy által, fontosabb ügyekben, kötelezettségszegéssel, folytatólagosan, üzletszerűen, bünszervezetben elkövetett vesztegetés büntette és más büncselekmény miatt indult büntetőügyben.

[6] A felperes 2011. október 28. napján előzetes letartóztatásba került.

[7] Az alperes állományilletékes parancsnoka a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 74/B. § (5) bekezdésére hivatkozással nyilvántartásba való bejegyzés és a szükséges személyzeti intézkedések megtétele, az esetleges fegyelmi eljárások elrendelése és lefolytatása végett, a 2011. október 25. napján kelt (MEGKERESÉS) útján tájékoztatást kért az ügyészségtől a büntetőeljárással érintett felperes és rendőrtársai vonatkozásában a gyanúsítás tényállásáról, mivel tudomására jutott, hogy az alperes állományába tartozó megkeresésben megjelölt rendőröket – köztük a felperest – gyanúsítottként hallgatták ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 250. § (1) bekezdésben meghatározott – figyelemmel a (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra – de a (3) bekezdés II. tétel 3. és 4. fordulata szerint minősülő és büntetendő hivatalos személy által fontosabb ügyekben kötelezettségszegéssel és üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette miatt.

[8] Az alperes megkeresésére a Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség 2011. október 25-én kelt (ÜGYSZÁM 1) alatt tájékoztatást adott az alperesnek, mely szerint azonos napon gyanúsítottként hallgatta ki a felperest a büntetőeljárásban, melyben meggyanúsította a felperest 1 rb., a Btk. 250. § (1) bekezdésében meghatározott – figyelemmel a (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra – a (3) bekezdés II. tétel 3. és 4. fordulata szerint minősülő és büntetendő hivatalos személy által fontosabb ügyekben kötelezettségszegéssel folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetével, a Btk. 137. § 8. pontja szerint bünszervezetben történt elkövetéssel, melyet mint – a Btk. 20. § (3) bekezdése szerinti – társtettes követett el. Gyanúsította továbbá 1 rb., a Btk. 311/A. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő, különösen nagy értékű, jövedéki termékre folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki orgazdaság büntetnének a Btk. 137. § 8. pontja szerinti bünszervezetben történt elkövetésével, melyet – a Btk. 21. § (3) bekezdése szerinti – bűnsegédként követett el.

[9] Az ügyészség átiratának IV. részében közölt tényállás szerint a felperes, mint a ALPERESI JOGUTÓD MUNKÁLTATÓ beosztottja és járőrtársai 2009 májusától 2010 november elejéig, azok működését ismerve, támogatták a VÁDLOTT 1, VÁDLOTT 2, VÁDLOTT 3 vádlottak, illetve ezidáig ismeretlen személyek által létrehozott bünszervezetek munkáját, mint határrendészek. Ennek során a csempészetek alkalmával szolgálataik során biztosították a dohányáruk Ukrajnából történő áthozatalát a szolgálati területükön azzal, hogy ezeken a helyeken nem járőröztek az elkövetés időpontjában. A bünszervezet vezetőjével történt megegyezés alapján, a HELYSÉG 1 és a HELYSÉG 2 közötti „S” kanyarban igazoltattak abban az esetben, ha további hivatásosok mozgására is lehetett számítani, tekintettel arra, hogy a bünszervezet tagjai közül az ügynevezett „figyelők” ráláttak erre a szakaszra. VÁDLOTT 1 és VÁDLOTT 2 vádlottak az ügynevezett segítői tevékenységre beszervezték RENDŐR 1, tanú3, tanú2, RENDŐR 2 és a felperes rendőröket. A felperes e tevékenységéért egy mikrobusznyi cigaretta bejuttatásáért alkalmanként 300 000 forintot kapott VÁDLOTT 2 vádlottól. A tényállás szerint a bünszervezetek által az ukrán zárjeggyel ellátott dohányáruk átvételekor az érintett határrendészek, köztük a felperes is, a szolgálatvezénylés szerint szolgálati feladatot láttak el.

[10] A ALPERESI JOGUTÓD MUNKÁLTATÓ vezetője a 2011. október 26. napján kelt (HATÁROZAT)ával a felperessel szemben visszaélés beosztással, jogosultsággal fegyelemsértés elkövetésének megalapozott gyanúja miatt fegyelmi eljárást rendelt el. A határozat indokolása tartalmazta, hogy a fegyelmi eljárás elrendelésére azért került sor, mert a felperes 2009 májusától 2010 november elejéig szolgálatának ellátása során, mint határrendész, ukrán zárjeggyel ellátott dohányáruk beszerzésére szakosodott bünszervezet jogsértő cselekményeiben nyújtott segítséget. Ennek során a csempészetek alkalmával szolgálataik alatt járőrtársaikkal biztosították a dohányáruk Ukrajnából történő áthozatalát a szolgálati területükön azzal, hogy ezeken a területeken nem járőröztek az elkövetések időpontjában. A bünszervezet vezetőivel történt egyezkedés alapján a HELYSÉG 1 és HELYSÉG 2 közötti „S” kanyarban igazoltattak abban az esetben, ha további hivatásosok mozgására is lehetett számítani, tekintettel arra, hogy a bünszervezet tagjai közül ügynevezett „figyelők” ráláttak erre az útszakaszra. A bünszervezetben RENDŐR 1 törzsszázlós vontá be a felperest másik három határrendész társával együtt. A rendelkezésre álló adatokból

megállapítható volt, hogy a felperes a csempészetet és a jövedéki orgazdaságot segítő tevékenységéért egy mikrobusznyi cigaretta bejuttatásáért, alkalmanként 300 000 forintot kapott. A határozat rögzítette továbbá, hogy az ügyben a Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség (ÜGYSZÁM 1) alatt a felperes őrizetbe vétele mellett folytat nyomozást vesztegetés és más bűncselekmények miatt.

[11] Az alperes vezetője a 2011. október 28. napján kelt (HATÁROZAT 2)ával – a fegyelemsértés súlyára, jellegére és fegyelemre gyakorolt hatására tekintettel – a fegyelmi jogkör gyakorlását magához vonta. Ezt követően az alperes megkereste a Nyíregyházi Városi Bíróságot, amely ennek következtében 2011. október 28. napján kelt Bny.(ÜGYSZÁM2)/2. számú végzését megküldte az alperesnek. E végzéssel a bíróság elrendelte a 2011. október 25-től őrizetben lévő felperes előzetes letartóztatását az elsőfokú bíróság tárgyalás előkészítése során hozandó határozatáig, de legfeljebb 2011. november 28-ig.

[12] A határrendészeti kirendeltség vezetője a 2011. október 28. napján kelt (PARANCS 1) számú személyi állományra vonatkozó parancsára a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 107. § (1) bekezdése alkalmazásával elrendelte a felperes illetménye 50%-ának visszatartását a büntetőeljárás jogerős befejezéséig.

[13] A felperest a vele szemben ekként folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2011. november 16. napján hallgatták meg, melynek során előadott védekezésében állította, hogy nem követte el a terhére rótt fegyelemsértést, illetve mulasztást, valamint azt a cselekményt, amivel gyanúsítják. Mindig az eligazításban meghatározottak szerint látta el a szolgálatát. Állította, hogy nem egyeztetett csempészekkel, nem ígértek neki pénzt, ilyet nem is kapott, soha nem vesztegették meg. Tőle más hivatalos személy a szolgálatáról nem érdeklődött, ellátandó feladatait Csengerben határozták meg, a konkrét szolgálat szervezéséről a szolgálatba lépésének napján értesült, ekkor kapta meg a konkrét feladatait a Robotzsaru rendszeren keresztül. Hangsúlyozta, hogy a szolgálatai során többször részt vett cigarettacsempészek elfogásában, így nem értette, hogy miért vádolják azok segítségével. Úgy nyilatkozott, hogy az ügyészség által közölt tényállásban hivatkozott személyeket nem ismeri, róluk információval nem rendelkezik, mint ahogy arról sem, hogy ha meghatározott helyen „okmányoltak”, akkor az valamilyen jelzés lehetett az illegális cselekményt végrehajtók részére.

[14] 2011. november 25. napján a felperest parancsnoka is meghallgatta, melynek során a felperes továbbra is állította, hogy nem követte el azt a cselekményt, amivel gyanúsítják. Kifejezte abbéli kívánságát, hogy a nyomozás befejezése után továbbra is szeretne határrendészként dolgozni a rendőrség állományában.

[15] Az alperes vezetője a 2011. november 25. napján kelt fenytés kiszabásáról szóló (HATÁROZAT 2)ában (a továbbiakban: elsőfokú fegyelmi határozat) a Hszt. 68. § (1)

bekezdés b) pontjában, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 11. § (1) bekezdésében és a Magyar Köztársaság Rendőrségének Őr- és Járőrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. ORFK utasítás I. fejezet 4. pontjában foglalt rendelkezések megsértése, visszaélés beosztással, jogosultsággal, fegyelemsértés elkövetése miatt a felperest a Hszt. 123. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott szolgálati viszony megszüntetése fegyelmi fenytéssel sújtotta.

[16] Az elsőfokú fegyelmi határozat indokolása szerint a fegyelmi eljárás elrendelésére azért került sor, mert a felperest a Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség eljáró ügyésze 2011. október 25-én gyanúsítottként hallgatta ki 1 rb. társtettesként elkövetett, a Btk. 250. § (1) bekezdésében meghatározott, figyelemmel a (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra, a (3) bekezdés 2. tétel, 3. és 4. fordulata szerint minősülő és büntetendő hivatalos személy által, fontosabb ügyekben, köteleességszegéssel, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntetnének, a Btk. 137. § 8. pontja szerinti bünszervezetben történt elkövetésével, továbbá 1 rb., a Btk. 311/A. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő, különösen nagy értékű jövedéki termékre folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett jövedéki gazdaság büntetnének elkövetésével, mint bűnségd. A gyanúsított kihallgatást követően az eljáró ügyész őrizetbe vette, majd a Nyíregyházi Városi Bíróság 2011. október 28-án elrendelte előzetes letartóztatását is.

[17] Az elsőfokú fegyelmi határozat indokolása ez eljárás tárgyává tett felperesi magatartást, azaz a fegyelmi vétséget képező tényeket szó szerint az alábbiakban jelölte meg:

„A közölt tényállás alapján nevezett (a felperes) 2009 májusától – 2010 november elejéig végrehajtott járőrszolgálati során – mint határrendész – ukrán zárjeggyel ellátott dohányárak illegális beszerzésére szakosodott bünszervezet jogsértő cselekményeihez nyújtott segítséget azzal, hogy a csempészetek alkalmával, járőrtársaival biztosították a dohányáru Ukrajnából történő áthozatalát a szolgálat ellátására kijelölt területen úgy, hogy ezen a területen nem járőröztek az elkövetés időpontjában. A bünszervezet vezetőivel történt egyezkedés alapján a HELYSÉG 1 – HELYSÉG 2 közötti „S” kanyarban igazoltattak abban az esetben, ha további hivatásosok mozgására lehetett számítani a területen. Erre az útszakaszra a bünszervezet figyelői feladatot ellátó tagjai rálátottak.

Nevezett (a felperes) a csempészetet és a jövedéki gazdaságot segítő tevékenységéért alkalmanként egy mikrobusznyi cigaretta bejuttatásáért 300 000 forint jogtalan előnyt kapott.”

[18] Ezt meghaladóan az elsőfokú fegyelmi határozat indokolásában rögzítette azt is, hogy a fegyelmi eljárásban tanúk meghallgatására nem volt lehetőség, ezért az alperes vezetője felhasználta a Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség (ÜGYSZÁM 1)ú átiratában, valamint a Nyíregyházi Városi Bíróság 36.Ny.(ÜGYSZÁM2). számú végzésében foglaltakat.

[19] Rögzítette, hogy a felperes érdemi védekezést nem terjesztett elő, a fegyelemsértés elkövetését viszont nem ismerte el. Álláspontja szerint mindig a részére meghatározott feladatok alapján hajtotta végre a szolgálatát. Az ügyészség által közölt

tényállásban említett személyeket nem ismerte. Szintén rögzítette az elsőfokú fegyelmi határozat az indokolásában, hogy a felperes tagadta, hogy a szolgálat ellátása során végrehajtott szolgálataiért pénzt vagy bármilyen más előnyt kapott volna, illetve azt sem tudta, hogy ha meghatározott helyen okmányoltak és hogy ez a csempészeknek valamilyen jelzéssel bír. A határozat szerint a felperes tagadta a fegyelemsértés elkövetését.

[20] Az elsőfokú fegyelmi határozat indokolásában az alperes vezetője rámutatott arra, hogy úgy ítélte meg: a fegyelemsértés megállapításához kellő alapot szolgáltatott a büntetőügyben történt gyanúsítás tényállása, a nyomozási bíró végzése, valamint az a tény is, hogy a felperes panaszait a felettes ügyész és bírói szervek a panaszok alaptalanságára tekintettel utasították el, amely a kényszerintézkedések és gyanúsítások megalapozottságát kétséget kizáróan jelenti.

[21] Az alperes vezetője az elsőfokú fegyelmi határozatban a fentieket összegezve megállapította, hogy a Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség átirata, illetve a Nyíregyházi Városi Bíróság előzetes letartóztatást elrendelő végzése alapján – amelyeket tanúvallomások támasztanak alá – a felperes megszegte a Hszt. 68. § (1) bekezdés b) pontjában, továbbá az Rtv. 11. § (1) bekezdésében, valamint a 22/1997. ORFK utasítás I. fejezet 4. pontjában foglalt rendelkezéseket, ezáltal elkövette a visszaélés jogosultsággal, beosztással fegyelemsértést.

[22] Hivatkozása szerint a súlyos fenyegetés kiszabásánál figyelemmel volt arra, hogy a szolgálatban lévő rendőrnek a feladatait a törvényes előírásoknak, parancsoknak, intézkedéseknek megfelelően, a törvények és más jogszabályok betartásával kell végrehajtani, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is meg kell védenie. A felperes azonban szolgálatai során nem ebben a szellemben cselekedett, a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezéseket súlyosan megszegte, beosztását, jogosultságait bűncselekmény elkövetéséhez használta.

[23] A fenyegetés kiszabásakor enyhítő körülményként értékelte a felperes fenyegetetlen voltát, illetve azt, hogy jó munkavégzéséért a 2008. évben vezetői jutalomban részesült.

[24] A döntése meghozatalánál azonban tekintettel volt az eset kiemelkedő tárgyi súlyára, a közvéleményben a Rendőrség működésével kapcsolatban visszatetszést keltő magatartására, a cselekmény fegyelemre gyakorolt hatására, az elkövető vétkességére, személyi körülményeire, szolgálatban tanúsított magatartására, a szolgálati rend és a fegyelem védelmére, az elkövetőnek és másoknak a fegyelemsértésektől való visszatartására.

[25] Az elsőfokú fegyelmi határozattal szemben a felperes a törvényes határidőn belül panaszt terjesztett elő. Ebben kérte az elsőfokú fegyelmi határozat megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését, mert álláspontja szerint a határozat megalapozatlan, feltevéseken alapul, mivel olyan cselekmények kapcsán állapítja meg a felelősségét,

amelyeket nem követett el. Megalapozatlan a támadott határozat tényállítása, miszerint közreműködött volna cigaretta Magyarországra történő bejuttatásában, mint ahogy az is, hogy egy mikrobusznyi cigaretta bejuttatásáért alkalmanként 300 000 forintot kapott. Sérelmezte, hogy a határozat tényként rögzítette, miszerint a beosztását és jogosultságát bűncselekmény elkövetéséhez használta, amivel gyakorlatilag bűnösnek mondta ki olyan ügyben, amelyben bűnössége még nem nyert bizonyítást. A panaszában hangsúlyozta, hogy a büntetőeljárás folyamatban van, még nem került sor vádemelésre, mint ahogy bírósági határozat meghozatalára sem.

[26] Az alperes állományilletékes parancsnoka saját hatáskörében nem adott helyt a felperesi panasznak, ezért felterjesztette azt az Országos Rendőr-főkapitányság Vezetőjének. A felterjesztésben javasolta a panasz elutasítását arra való hivatkozással, hogy noha a felperes büntetőjogi felelősségét az elsőfokú fegyelmi határozat meghozatalának időpontjában még valóban nem állapították meg, azonban a BH2002. 327 számú jogeset szerint és miatt a jelen esetben is hozható volt döntés a fegyelmi felelősség kérdésében a büntetőeljárás jogerős befejezése előtt. A két eljárás tárgya eltérő, ezért azonos cselekmény a büntető és a fegyelmi eljárás keretében is elbírálható. A felterjesztésben kifejtett álláspontja szerint figyelembe vette az ügy összes körülményét és azért állapította meg, hogy a felperes megsértette a fegyelmi határozatban megjelölt jogszabályokban foglaltakat és ezáltal elkövette a visszaélés beosztással, illetve jogosultsággal fegyelemsértést, mert a felperes a szolgálatai alkalmával és az intézkedései során *súlyos bűncselekmények elkövetőit segítette*. Megítélése szerint a fegyelemsértés megállapításához kellő alapot szolgáltatott a büntetőügyben történt gyanúsítás tényállása és a nyomozási bíró végzésében szereplő azon mondat, hogy a bűncselekmény elkövetését tanúvallomások alapozzák meg; valamint az a tény is, hogy a felperes panaszait a felettes ügyész és a bírói szervek azok alaptalansága miatt elutasították, ezek pedig a felperessel szemben alkalmazott kényszerintézkedések és gyanúsítások megalapozottságát kétséget kizáróan igazolják.

[27] Az Országos Rendőr-főkapitányság vezetője a 2011. december 22. napján kelt (HATÁROZAT 3)ával az állományilletékes parancsnok (HATÁROZAT 2)t helybenhagyta és a felperes szolgálati panaszát, mint alaptalant, elutasította. A határozat indokolása szerint a rendelkezésre álló tényállásból megállapítható volt, hogy 2009 májusától 2010 novemberéig a felperes több hivatásos társával, illetve több civil személlyel közösen Ukrajnából zárjegy nélküli dohánytermékeket csempészték. A felperes és hivatásos társainak szerepe az volt a bűncselekmények elkövetésében, hogy szolgálatuk ellátása során a csempészés helyén nem járőröztek, illetve színlelt igazoltatásba kezdtek, ha civil bűntársaiktól jelzést kaptak, hogy más hivatalos személy is tartózkodik a területen. A nevezett és hivatásos társai jogsértő tevékenységükért anyagi ellenszolgáltatást kaptak. A fegyelmi eljárás ügyiratának felülvizsgálata alapján úgy ítélte meg, hogy kellő mértékben *bizonyítást nyert az, hogy a felperes hivatásos társaival együtt szolgálata alatt szolgálati kötelezettségét súlyosan megszegve közreműködött bűncselekmények elkövetésében*. Mindezek alapján megállapította, hogy a kiszabott fegyelmi fenytetés arányban áll az elkövetett fegyelemsértések súlyával.

[28] A ALPERESI JOGUTÓD MUNKÁLTATÓ vezetője a 2012. február 3. napján kelt (PARANCS 2) számú személyi állományra vonatkozó parancsában a felperes szolgálati viszonyát szolgálati viszony megszüntetése fenytetés kiszabásával 2012. január 12. napi

hatállyal megszüntette a Hszt. 53. § f) pontja alapján. A határozat meghozatalakor a felperes rendfokozat szerint megállapított illetménye 134 889 forint, elismert szolgálati ideje 5 év 10 hónap 19 nap volt. A határozat rögzítette, hogy a Hszt. XXIV. fejezete szerint figyelembe vehető szolgálati idejének kezdete 2006. február 24. napja, míg a hivatásos szolgálati viszonyban töltött szolgálati idejének kezdete 2007. július 1. napja.

[29] A felperes részére 2012. január 12. napján került kézbesítésre a szolgálati panaszát elutasító határozat, mellyel szemben 2012. február 9. napján – a Hszt. 196. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényes határidőn belül – postára adott, 2012. február 10. napján érkeztetett keresetlevelet terjesztett elő a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon.

[30] A Nyíregyházi Nyomozó Ügyészség 2012. március 22. napján emelt vádat a Nyíregyházi Törvényszéken a felperessel szemben a Btk. 253. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés 2. tételének III. és IV. fordulata szerint minősülő és büntetendő, fontosabb ügyekben intézkedő hivatalos személy által kötelességzegéssel folytatólagosan, üzletszerűen, bünszervezetben, társtettesként elkövetett vesztegetés büntette, valamint a Btk. 311/A. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő, különösen nagy értékű jövedéki termékre folytatólagosan, üzletszerűen, bünszervezetben, bűnszervezetként elkövetett jövedéki gazdaság büntette miatt. A büntetőügy utóbb áttételre került a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsához.

[31] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2021. február 12. napján kelt, 2021. augusztus 3. napján jogerőre emelkedett (ÜGYSZÁM 3) számú ítéletével a felperest az ellene emelt vád alól felmentette.

[32] A jogerős büntető ítélet indokolása szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok összességükben sem voltak elégségesek arra, hogy a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapítására jogkövetkeztetést lehessen vonni. Rámutatott, hogy bár a rendőri segítségre, illetve közreműködésre voltak utaló körülmények, de arra nem volt kétséget kizáró bizonyíték, hogy a közreműködést a vádlottak valósították meg. A rendőri közreműködők személye tehát ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható és nem lehetett egyértelmű következtetést vonni arra, hogy a rendőri segítséget az ügyben szereplő rendőr-vádlottak valósították meg. A vádirati tényállás, illetve az abban szereplő utalások kizárólag ügyészi feltételezések voltak, melyeket kétséget kizáró bizonyítékok nem támasztottak alá. Ilyen, az ügyészség egyoldalú állításának minősítette, hogy a vádlottak manipulálták a náluk lévő rádiókat, hiszen ezek nemcsak akkor nem szolgáltatnak GPS jeleket, ha ki vannak kapcsolva, hanem akkor sem, ha más fizikai vagy technikai jellegű paraméterek ezt hátrányosan befolyásolják. Kifejezetten a felperest érintően a jogerős felmentő ítélet kiemelte, hogy a vádirat csak a felperesre utalt, a vele szolgálatot teljesítő másik személyre nem. A bíróság megítélése szerint azonban nehezen elképzelhető, hogy a felperes járőrtársa észlelte volna, ha a felperes büntetendő cselekményt követ el. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperest érintő vádpont esetében a tényállásban nem volt megállapítva, hogy a csempészet egyáltalán

és ténylegesen hol történt, hiszen az ügyészség még azt sem tudta megállapítani, hogy mely határjelekhez köthető helyileg a csempészet. Nem volt megállapítható tényként az sem, hogy a felperes hatástalanította volna a nála lévő rádiót, mint ahogy az ítélet szerint az sem kellő bizonyíték a vádlott bűnösségét alátámasztó tények megállapításához, ha a járőrnél, azaz a felperesnél lévő rádió GPS jelei alapján megállapítható lett volna, hogy nem ott tartózkodik, ahol a menetlevél szerint kellett volna.

[33] A felperes 2011. október 25-től őrizetben, majd 2011. október 28-tól 2012. február 27. napjáig előzetes letartóztatásban, 2012. február 27. és 2013. március 11. napja között háziőrizetben volt, majd ezt követően 2013. március 11. napjától 2015. március 26. napjáig lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt állt, 2015. július 9. napjától 2016. június 14. napjáig pedig ismét előzetes letartóztatásba került.

[34] A felperes 2014. július 1. napjától 2015. július 9. napjáig közfoglalkoztatási jogviszonyban dolgozott HELYSÉG 2 Község Önkormányzata közfoglalkoztató alkalmazásában növénytermesztő munkakörben. 2016. július 5. napjától 2020. december 31. napjáig ismét közfoglalkoztatási jogviszonyban dolgozott a településen, kezdetben segédmunkás, majd mezőgazdasági növénytermesztő, mezőgazdasági csoportvezető munkakörben. 2021. január 1. napjával közalkalmazotti jogviszonyt létesített HELYSÉG 2 Község Önkormányzatával falugondnok munkakör betöltésére. Mindemellett önkormányzati képviselő.

[35] Amennyiben a felperes szolgálati jogviszonya nem szűnt volna meg, 2011. november 25. napjától 2023. április 30. napjáig bruttó 33 512 576 forint illetményre, 2019. december 31. napján bruttó 500 000 forint egyszeri juttatásra, 1 798 386 forint fegyverpénzre, nettó 39 000 forint BM alkalmazási jutalomra, valamint ezen időszakra összesen nettó 1 744 791 forint cafetéria juttatásra lett volna jogosult. Tekintettel arra, hogy a felperes 2011. november 25. napjától 2023. április 30. napjáig bruttó 14 887 019 forint jövedelemre tett szert, ezen időszakban elmaradt illetménye ténylegesen 18 625 557 forint volt.

[36] 2023. április 30. napján a felperes távolléti díjának összege bruttó 458 311 forint lett volna.

A felperes keresete

[37] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság a Hszt. 197. § (1) bekezdése alapján helyezze hatályon kívül az Országos Rendőr-főkapitányság vezetőjének 2011. december 22. napján kelt (HATÁROZAT 3) határozatát a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 2011. november 25. napján kelt (HATÁROZAT 2)ára is kiterjedően, és állapítsa meg, hogy a szolgálati viszonya a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg.

[38] Kérte, hogy a szolgálati viszonya jogellenes megszüntetése folytán kötelezze az alperest a Hszt. 197. § (2) bekezdése alapján – 2011. november 25. és 2023. április 30. napja közötti időszakra vonatkozóan – elmaradt illetmény címén bruttó 18 625 557 forint és ezen összeg után 2017. február 8. napjától számított késedelmi kamata, a 2019. évre járó év végi egyszeri juttatás címén bruttó 500 000 forint és ezen összeg után 2019. december 31. napjától számított késedelmi kamata, BM alkalmazási jutalom címén nettó 39 000 forint és ezen összeg után 2017. július 1. napjától számított késedelmi kamata, fegyverpénz címén bruttó 1 798 386 forint és ezen összeg után 2022. február 15. napjától számított késedelmi kamata, cafetéria címén nettó 1 744 791 forint és ezen összeg után 2017. február 8. napjától számított késedelmi kamata, valamint a Hszt. 197. § (4) bekezdése alapján végkielégítés címén bruttó 2 749 866 forint és a Hszt. 197. § (6) bekezdése alapján átalány-kártérítés címén 12 havi átlagkeresetének megfelelő összeg, 5 499 732 forint megfizetésére.

[39] Kérte továbbá az alperes perköltségében történő marasztalását a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján azzal, hogy a felperesi jogi képviselő áfa fizetésére nem köteles. Az ügyvédi munkadíj összegét az általa csatolt megbízási szerződésben foglaltak alapján a pertárgyérték 15%-ában kérte megállapítani.

[40] Kereseti kérelmének jogi indokaként előadta, hogy a jogerős fegyelmi határozat jogellenes, mert az abban terhére rótt fegyelemsértést nem követte el. Hivatkozása szerint a fegyelmi eljárásban nem tisztázta az alperes a tényállást, szolgálati viszonyát kizárólag gyanú alapján szüntette meg. Az ügyészégi átiratban megjelölt gyanúsítást tényként kezelte és változatlan tartalommal átemelte a fegyelmi eljárás tényállásává.

[41] A fegyelmi határozatokban leírt tényállásnak nem része, hogy az a magatartása, hogy nem járőrözött, kötelezettségzegés volt, míg a határozat azon megállapítása, hogy a beosztását bűncselekmény elkövetéséhez használta, a büntetőeljárásban megdőlt. Alaptalan az a fegyelmi határozati hivatkozás is, hogy tanúk meghallgatására a fegyelmi eljárásban nem volt lehetőség, hiszen a járőrök párban teljesítik a szolgálatot, ez az ő esetében is így történt. A fegyelmi eljárásban nem történt meg a bizonyítás, így az alperes határozatában saját tényállást nem is tudott alkotni. A fegyelmi határozat így nem tartalmazta a kötelezettségzegés konkrét körülményeit sem.

[42] A már perben tett egyes nyilatkozatokkal összefüggésben pedig a felperes előadta, hogy a fegyelmi határozatot követően keletkezett okiratok, illetőleg a büntetőeljárásban felvett bizonyítás anyaga a jelen perben az alperes álláspontjának alátámasztására nem lehet alkalmas. A fegyelmi határozat csak akkor lehet jogszerű, ha az alperes annak meghozatala időpontjában már kétséget kizáróan megbizonyosodott arról, hogy kötelezettségzegés történt és ezt bizonyítékokkal alá is tudja támasztani. Utóbb keletkezett bármilyen bizonyíték, tény vagy körülmény már a határozat jogszerűtlenségét nem orvosolhatja. A másodfokú fegyelmi határozat ugyanezen oknál fogva nem lehet jogszerű,

hiszen a felperes panaszát elbíráló határozat lényegében az elsőfokú fegyelmi határozat tényállásának egészét vette át kritika nélkül és csak az alapos gyanú talaján állapította meg a történeti tényállást. A felperes azt ugyan nem tette vitássá, hogy fegyelmi vétséget megvalósító kötelezettségszegés akkor is elkövethető, ha az egyébként bűncselekménynek nem minősül. Azonban a perbeli esetben az alperes a fegyelmi eljárásban kizárólag a büntetőeljárás határozathozatalig keletkezett irataira támaszkodott, a büntetőeljáráson kívüli egyéb bizonyítékot be sem szerzett. A fegyelmi határozatban az alperes 2009 májusától 2010 novemberéig tartó időszakban jelölte meg a kötelezettségszegésének az idejét, ezért a felperesi álláspont szerint ezen egész idő alatt teljesített járőrszolgálatai vonatkozásában kellett volna az alperesnek bizonyítania, hogy olyan magatartást tanúsított, amivel fegyelemsértést követett el. Az alperes azonban a jelen per során már csak egyetlen szolgálat (2009. augusztus 17., 00.15 – 02.00 óra) 1 óra 45 perces szakaszát jelölte meg, mint kötelezettségszegéssel érintett időt.

[43] Az átalány-kártérítés iránti keresete összecszerűségének alátámasztása érdekében a felperes a tényállásban szereplő nyilvánvaló körülményeken túlmenően hivatkozott arra is, hogy az alperes azzal, hogy a fegyelmi eljárást nem felfüggesztette, hanem szolgálati viszonyát a fegyelmi büntetéssel azonnal megszüntette, elzárta attól a lehetőségtől, hogy a felfüggesztés hatálya alatti illetményének legalább egy részét megkapja, így anyagilag ellehetetlenült, saját és családja eltartásáról nem tudott gondoskodni.

Az alperes ellenkérelme

[44] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségében történő marasztalását kérte. A jogtanácsosi munkadíja összegét a pertárgy értéke 10 000 000 forintig terjedő részének 5%-ában, a 10 000 000 forint feletti részének pedig a 3%-ában kérte megállapítani.

[45] Az alperes nem vitatta a felperes módosított kereseti követeléseinek jogcímét és összecszerűségeit, valamint a követelések után érvényesített késedelmi kamatfizetési kezdő időpontokat, tekintettel arra, hogy azok az alperes által készített kimutatásokon, illetve számításokon alapultak. Vitatta, hogy a felperes végkielégítésre, illetve a 12 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítésre egyidejűleg jogosult lenne. A 12 havi átalány-kártérítési összeget eltúlzottnak találta, valamint álláspontja szerint végkielégítésre a Hszt. 191. § (4) bekezdése folytán a felperes nem jogosult, jogviszonya nem közös megegyezéssel vagy felmentéssel szűnt meg. Az ellenkérelem szerint az alperes valós és okszerű indokok alapján, jogszerű és arányos döntést hozott, amikor a felperes szolgálati viszonyát megszüntette. Nem helyálló az a felperesi hivatkozás, hogy a fegyelmi határozat nem állapított meg tényállást, így alkalmas arra, hogy annak alapján megállapításra kerüljön a kétséget kizáróan bizonyított tényeken alapuló vétkes kötelezettségszegés. Az ügyészi átirat kellő alapot adott annak megállapítására, hogy a felperes nem tartható a rendőrség állományában, szolgálati viszonya mind szakmai, mind erkölcsi alapon fenntarthatatlan volt. Az ügyészség tényállásban írt átiratában közölt történeti tényállást vette figyelembe, amely alkalmas volt a fegyelmi eljárás lefolytatására és megalapozott döntés meghozatalára. Az

ügyészség a felperes cselekményét bűncselekményként történő bírósági megállapításhoz is kellően bizonyítottanak találta és az munkajogi szempontból vétkes kötelezettségszegés is.

[46] Az ellenkérelmében az alperes rámutatott arra, hogy a fegyelmi határozat szerint a felperes a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségét azzal a magatartásával szegte meg vétkesen, hogy szolgálati területén az elkövetés időpontjában nem járőrözött azokon a helyeken, ahol a dohányáru Ukrajnából történő jogellenes áthozatala történt. Ez pedig vétkes kötelezettségszegésnek minősül a Hszt. 68. § (1) bekezdésében, az Rtv. 11. § (1) bekezdésében, valamint a 22/1997. (XI.18.) ORFK utasítás I. fejezet 4 pontjában foglalt szabályok megszegéseként való minősültsége folytán, amellyel a felperes megvalósította a visszaélés jogosultsággal, beosztással elnevezésű fegyelemsértést.

[47] Az alperes a peresített fegyelmi eljárás és a büntetőeljárás viszonya kapcsán rámutatott arra, hogy a büntetőeljárás tárgya a büntetőjogi, míg a fegyelmi eljárásé a fegyelmi felelősség, az utóbbi körben pedig azt kell vizsgálni, hogy a szolgálati viszonnal kapcsolatos kötelezettségét vétkesen megszegte-e az eljárás alá vont. Ez pedig akkor is vizsgálható, ha egyébként a magatartása nem minősül bűncselekménynek.

[48] Ha a bíróság a fegyelmi eljárásban megállapított tényállást nem látja tisztázottnak, akkor a szükséges indítványokra a bizonyítást a tényállás felderítése érdekében le kell folytatnia, mely körben az alperes hivatkozott a BH1985. 495 és BH1983. 341 számú eseti döntésekben foglaltakra. Emiatt pedig a jelen munkaügyi perben a fegyelmi eljárás iratanyaga mellett a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékok is figyelembe vehetők, különös tekintettel az általa hivatkozott 2009. augusztus 16-17-i felperesi szolgálat vonatkozásában beszerzett bizonyítékokra: így különösen a pontatlanul vezetett menetlevélre, GPS koordinátákra, a felperesnél lévő rádió adataira, amelyek alapján bizonyított, hogy a felperes vétkes kötelezettségszegő magatartást tanúsított, melyet a fegyelmi határozatban az alperes előjárója rögzített is. Mindezekkel összefüggésben hivatkozott arra, hogy 2009. augusztus 17-én éjszaka az eligazító lap tanúsága szerint a felperesnek egy meghatározott határjelnél kellett volna tartózkodnia, aminek ellentmond a felperes által kiállított menetlevél, mely szerint nem ott, hanem 00.15-02.00 óráig HELYSÉG 2 buszmegállónál tartózkodott. Ez pedig már önmagában vétkes kötelezettségszegés volt a szolgálatban. Hivatkozott arra is, hogy a felperes rádióját ugyanezen a napon meghatározott időszakban rendeltetésellenesen kikapcsolták, a GPS koordináták szerint a felperes egy olyan határjel közvetlen közelében tartózkodott, ahonnan lehetetlenség volt nem látnia a cigarettacsempészést.

[49] Az alperes hangsúlyozta, hogy a felperes rádiójel kapcsolat hiányában hosszú órákon keresztül nem tartott kapcsolatot a ALPERESI JOGUTÓD MUNKÁLTATÓval, ezáltal a bűncselekmény elkövetésével súlyosan terhelt ukrán határszakasz őrizetét, amely egyébként a schengeni határszakasz is, rendőrségi-határrendészeti kapcsolat nélkül hagyta.

[50] Mindezekkel összefüggésben az alperes hivatkozott arra, hogy a felperes álláspontjával szemben nem kell a vizsgált időszakban az összes felperes járőrszolgálatával érintett alkalommal bizonyítani, hogy a felperes kötelezettségszegést követett el, mert akár egyetlen jogsértés megalapozhatja a legsúlyosabb fenyt is, amennyiben a kötelezettségszegés tárgyi súlya olyan jelentős.

[51] További álláspontja szerint a fegyelmi eljárás felfüggesztése csupán lehetőség és nem kötelezettség volt a munkáltató számára és amelyet azért nem alkalmazott, mert álláspontja szerint, ha a felperes továbbra is rendőr maradt volna, az ellentétes lett volna a rendőrségbe vetett bizalommal és hitelességgel.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[52] Az elsőfokú bíróság a perben hozott ítéletével a felperesi keresetnek nagyobb részt helyt adva, hatályon kívül helyezte az első-, illetve másodfokú fegyelmi határozatokat. Megállapította, hogy a felperes szolgálati viszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg. Kötelezte az alperest, hogy a felperes szolgálati viszonya jogellenes megszüntetése folytán 15 napon belül fizessen meg a felperesnek elmaradt illetmény címén bruttó 18 625 557 forintot és ezen összeg után 2017. február 8. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát; a 2019. évre járó év végi egyszeri juttatás címén bruttó 500 000 forintot és ezen összeg után 2019. december 31. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát; BM alkalmazási jutalom címén nettó 39 000 forintot és ezen összeg után 2017. július 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát; fegyverpénz címén bruttó 1 798 386 forintot és ezen összeg után 2022. február 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát; cafetéria juttatás címén nettó 1 744 791 forintot és ezen összeg után 2017. február 8. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát; végkielégítés címén bruttó 2 749 866 forintot, valamint átalány-kártérítés címén 2 749 866 forintot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 000 000 forint perköltséget, valamint megállapította, hogy a feljegyzett 1 500 000 forint kereseti illeték az állam terhéen marad.

[53] Az elsőfokú bíróság a Hszt. az előzőekben felhívott rendelkezései, az Rtv. 11. § (1) bekezdése, a 22/1997. (XI.18.) ORFK utasítás I. fejezet 4. pontja összevetésének eredményeképpen, figyelemmel még a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 4. § (1), (2) bekezdéseire, 206. § (1) bekezdésére, valamint a Be. 63/A. § (2) és (3) bekezdéseire, azt a jogkövetkeztetést vonta le, hogy a felperes keresete túlnyomórészt megalapozott.

[54] Kiemelte: a fegyelmi felelősség a fegyveres szervek hivatásos állományú tagja esetében is a szolgálati tevékenysége során, a szolgálati viszonyával kapcsolatos vétkes kötelezettségszegés, azaz a fegyelemsértés lehet. A fegyelemsértés lehet szándékos vagy gondatlan magatartás, amely miatt a fegyelmi fenytésnek az alapul szolgáló magatartás tárgyi súlyához és a vétkesség fokához kell igazodnia. A fenytés kiszabása során érvényesülnie kell a Hszt. által meghatározott fokozatosság elvének, és mindegyre egyaránt alkalmazandó, hogy a fegyelmi határozat indokolásának – figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiuma MK 95. számú állásfoglalásának II. és III. pontjaiban írtakra – egyértelműnek kell lenni. Az MK 95. számú állásfoglalás szerint ugyanis a kiszabott fegyelmi büntetés okának világosan ki kell tűnnie az írásban közölt fegyelmi határozat indokolásából. E nélkül a bíróság megállapítja a kiszabott fegyelmi fenytés jogellenességét. E törvényi követelménynek az indokolás abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a *konkrét tényeket, illetve körülményeket is*, amelyekre a munkáltató, illetve a fegyelmi jogkört gyakorló eljáró a fegyelmi vétség elkövetésének megállapítását és a fegyelmi büntetés kiszabását alapította. Nem szükséges azonban a fegyelmi vétség okának részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő azoknak összefoglaló megjelölése is. Vita esetén a munkáltatót terheli annak bizonyítása, hogy az írásban a fegyelmi határozat indokolásában közölt, a fegyelmi fenytés kiszabásának alapjául szolgáló ok helytálló.

[55] Mindezekkel összefüggésben rámutatott az elsőfokú ítélet, hogy a világos indokolási kötelezettségének akkor tesz eleget a munkáltató, ha a határozatban egyértelműen megjelölésre kerül, hogy az adott személy jogviszonyának megszüntetésére milyen okból kerül sor. Meg kell jelölni legalább összefoglaló módon azokat a konkrét tényeket és körülményeket, amelyekre a munkáltató döntését alapította (Kúria Mfv.II.10.401/2017/8.).

[56] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a keresettel támadott fegyelmi határozatok megfeleltek a világos indokolás fenti követelményének. Ezzel összefüggésben rámutatott, hogy az elsőfokú fegyelmi határozat pontosan megjelölte, hogy mely rendelkezések megsértését róta a felperes terhére és hogy mi a tényállás, amelyben rögzítésre került a kötelezettségszegéssel érintett időszak és a kötelezettségszegést megvalósító magatartás is. A fegyelmi határozat e körben utalt arra is, hogy az ügyészség szignalizáció keretében megküldött átirata, valamint a felperes előzetes letartóztatását elrendelő bírósági határozat alapján állapította meg a tényállást. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a perbelihez hasonló tényállás mellett született kúriai határozat szerint (Mfv.II.10.011/2007/5.) téves az a megállapítás, miszerint a fegyelmi határozatban a felperes terhére rótt fegyelemsértés tekintetében a konkrét kötelezettségszegő magatartás pontos megjelölése nélkül a fegyelmi határozat megalapozatlan, ez olyan tartalmi hiányosság, ami a bírósági eljárásban nem pótolható. Az ítélezési gyakorlat szerint a fegyelmi vétség összefoglaló megjelölése nem jelenti a fegyelmi határozat megalapozatlanságát. A kötelezettségszegés körülményei a munkáltatót terhelő bizonyítás keretében tisztázhatók. Az elsőfokú bírósági álláspont szerint tehát az alperes a felperesnek a szolgálati panaszát elutasító határozattal szemben benyújtott keresete alapján indult jelen munkaügyi perben bizonyíthatta a felperes terhére rótt kötelezettségszegést és azok körülményeit. Az elsőfokú bíróság szerint a fegyelmi és büntetőeljárás tárgyának eltérősége folytán lehetősége volt az alperesnek úgy határozni, hogy a fegyelmi eljárást nem függeszti fel, hanem végleges döntést hoz, ám ez azzal a következménnyel járt, hogy a büntetőeljárás eredményének ismerete hiányában hozta meg a döntését. Ezzel viszont elzárta magát attól, hogy a fegyelmi eljárás során alkalmazott

szolgálati viszony megszüntetése fenytést bűncselekményt is megvalósító kötelezettségszegés elkövetésére alapíthassa. Mindezzel összefüggésben pedig kifejtette azt is, hogy a munkajogi szabályok bár lehetőséget biztosítanak arra, hogy a munkáltató pusztán a büntetőeljárás megindításának ténye alapján, azonnali hatállyal felszámolja a jogviszonyt, de ezt a jogosítványt a munkavégzésre irányuló jogállási törvényeknek tartalmazniuk kell. A Hszt. azonban ilyen rendelkezést nem tartalmaz, amely miatt azonban a hivatásos szolgálati viszonyban álló személlyel szemben a szolgálati viszonnal összefüggésben bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatti büntetőeljárásra hivatkozással – tételes törvényi rendelkezés hiányában – nem lehet a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal felszámolni. Fegyelmi eljárás keretében kell tehát vizsgálni, hogy a hivatásos állomány tagja vétkesen megszegte-e a szolgálatteljesítésre vagy a szolgálati viszonyára vonatkozó kötelezettségét.

[57] Rámutatott arra, hogy a felperessel szemben eljáró nyomozó ügyészség a Be. 63/A. § (2) bekezdése alapján fennállt szignalizációs kötelezettségének tett eleget akkor, amikor a munkáltatót tájékoztatta a felperessel szemben indult büntetőeljárás tényéről. Ennek hatására pedig az alperes az abban foglaltakat arra alkalmas tényállásnak kezelve helytállóan döntött a fegyelmi eljárás megindításáról. Ugyanakkor az is megállapítható volt, hogy a fegyelmi határozatot az alperes kizárólag az ügyészség átírata, illetve a bíróság előzetes letartóztatásról rendelkező végzése, valamint a felperes eligazítási, beszámolósi lapjai, továbbá a fegyelmi eljárás során történt meghallgatásokról készült jegyzőkönyvek alapján hozta meg. A fegyelmi eljárás során az alperes ezt meghaladó egyéb bizonyítást nem folytatott le, tanúkat nem hallgatott meg és az is tény, hogy a peresített fegyelmi határozat meghozatalakor a felperes gyanúsított volt, vele szemben még a vádiratot sem nyújtották be.

[58] A fegyelmi határozatban szereplő tényállást idézve megállapította, hogy a felperes hivatkozásával szemben az alperes fegyelmi határozata tartalmazta a felperesi vétkes kötelezettségszegések megvalósításának időszakát (2009 május – 2020 november eleje), valamint e kötelezettségszegéseket megvalósító felperesi magatartásokat. Ezeket az alábbiakban látta az elsőfokú bíróság megállapíthatónak: Egyrészt a felperes, mint határrendész támogatta bizonyos polgári személyek által létrehozott bünszervezetek munkáját; másrészt járőrtársaival biztosította a dohányáru Ukrajnából történő áthozatalát a szolgálati területükön úgy, hogy azon az elkövetés helyén és idejében nem járőröztek; harmadrészt a bünszervezet vezetőivel történt egyezség alapján a HELYSÉG 1 – HELYSÉG 2 közötti „S” kanyarban igazoltattak akkor, ha további hivatásosok mozgására lehetett számítani a területen.

[59] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az említett tényeket az alperes a jelen perben bizonyíthatta, és ha ezt megtette volna, úgy levonható lett volna a jogkövetkeztetés, hogy a felperes megsértette a Hszt. 68. § (1) bekezdés d) pontját, az Rtv. 11. § (1) bekezdését, valamint a 22/1997. ORFK utasítás 1. fejezet IV. pontjában foglaltakat, illetve az ezekben a szabályokban taglalt kötelezettségeit, amely ekként fegyelmi fegyelemsértést megvalósító vétkes kötelezettségszegés lett volna.

[60] Az elsőfokú bíróság azonban rámutatott, hogy bár az 1952. évi Pp. 4. §-a értelmében a büntetőügyben hozott jogerős ítélet csak a bűnösség kérdésében kötötte a munkaügyi ügyben eljáró bíróságot, ám mégis döntő jelentőséget tulajdonított annak, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a felperes vonatkozásában felmentő ítéletet hozott, pontosan azért, mert a bűnösség megállapításához nem volt elegendő bizonyíték. Konkrétan, a felperes bűnösségét azért nem tudta a büntető ügyben eljáró bíróság megállapítani, mert a csempészethez nyújtott tevételes magatartását kétséget kizáróan nem sikerült bizonyítani.

[61] E körben külön jelentősége volt annak is, hogy a munkaügyi per tárgyalása felfüggesztésének megszüntetése után az alperes a felperest érintő felmentő ítélet ismeretében már nem állította, hogy a felperes bűncselekmény elkövetésében részt vett volna. Ezt követően ugyan azt állította, hogy a fegyelmi vétséggel érintett időszakban többszörösen megszegte a felperes a szolgálati viszonyából eredő kötelezettségeit, ám ezen időszakból csupán egy szolgálatot ragadott ki, a 2009. augusztus 16., 18.00 órájától 2009. augusztus 17. napjának reggel 6.00 óráig terjedő időszakkal érintett. Erre az időszakra állította az alperes, hogy a felperes ezen szolgálata alatt megszegte vétkesen a kötelezettségeit. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben pedig arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes kellő alappal hivatkozott arra, hogy akár egyetlen kötelezettségszegés is megalapozhatja akár a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását is, ezért érdemben vizsgálta az alperes említett, konkrét időszakban kifejtett felperesi magatartásokra való hivatkozását, illetve az ezzel kapcsolatban megfogalmazott alperesi tényállításokat. Részletesen elemezte, hogy az alperesi álláspont szerint a felperesnek az említett időszakban a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok (eligazító lap, menetlevél) alapján milyen magatartást kellett volna tanúsítania, különösen, hogy hol kellett volna tartózkodnia és ott milyen szolgálati magatartást, illetve tevékenységet kellett volna tanúsítania, illetve tevékenységet végeznie, és hogy ehhez képest mi az, ami megállapítható a felperes magatartásáról. Az említett időszakkal kapcsolatos eseményekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság részletesen meghallgatta a felperest, valamint tanúbizonyítást is foganatosított, az említett bizonyítékokat pedig az elsőfokú ítélet részletesen értékelte is. Az ekként beszerzett valamennyi bizonyíték önmagában és egymással való összevetésben sem volt az elsőfokú bírósági álláspont szerint alkalmas arra (sem a tanúvallomások, sem a felperes személyes előadása, sem pedig a büntetőeljárásban beszerzett okirati bizonyítékok), hogy a 2009. augusztus 16-17. napi felperesi szolgálatteljesítés során olyan felperesi magatartást állapítson meg tényként, amely fegyelmi vétséget valósított volna meg.

[62] A bizonyítékok értékelése körében róta az alperes terhére azt a körülményt, hogy az alperes – bár nyilvánvalóan tudomása volt a fegyelmi és büntető eljárás folyamatban létéről – mégsem őrizte meg munkáltatóként a jogvita eldöntéséhez esetlegesen szükséges működési körében keletkezett iratokat. Azok hiányára eredményesen nem hivatkozhatott a perben.

[63] Mindezek eredményeképpen, az 1952. évi Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozással, az elsőfokú bíróság nem tudta ítéleti bizonyossággal megállapítani, hogy a felperes az alperes által hivatkozott 2009. augusztus 17-i időpontban nem az eligazítási lapja szerint teljesítette járőrszolgálati kötelezettségét. Így arra sem tudott jogkövetkeztetést vonni, hogy ezen alkalommal olyan magatartást tanúsított volna, amely

lehetővé tette volna a már többször hivatkozott szabályozók alapján és azokba ütköző módon a visszaélés beosztással, jogosultsággal fegyelemsértést. Ez pedig azzal a következménnyel járt, hogy az alperes szolgálati viszony megszüntetése fenytéssel jogellenesen szüntette meg a felperes szolgálati viszonyát. Ennek következtében pedig a Hszt. 197. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság az első- és másodfokú fegyelmi határozatokat hatályon kívül helyezte, és a Hszt. 197. § (4) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperes szolgálati viszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napjával szűnik meg.

[64] A Hszt. 197. § (2) bekezdésének értelmében pedig a szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése esetén a hivatásos állomány tagját olyan helyzetbe kell hozni, mintha a szolgálati viszony meg sem szűnt volna, ezért elmaradt illetmény címén a 2011. november 25. és 2023. április 30. napja közötti időszakot érintően marasztalta az alperest, valamint ugyanezen jogszabályi rendelkezések alkalmazásával egyszeri juttatásban és a további jogcímenek fennálló felperesi jogosultságokban (alkalmazási jutalom, fegyverpénz, cafetéria) is marasztalta az azokatösszegszerűségében egyébként nem vitató alperest. Mindezek esetében pedig késedelmi kamatfizetési kötelezettséget is megállapított. Az elsőfokú bíróság a Hszt. 197. § (4) bekezdése alkalmazásával marasztalta az alperest az általaösszegszerűségében nem vitatott végkielégítésben is.

[65] Az elsőfokú bíróság ugyancsak a Hszt. 197. § (6) bekezdése alapján támasztott 12 havi átlagkeresetnek megfelelő összegű keresetet csak részben találta alaposnak, és a vonatkozó jogszabály szerint lehetővé tett határok között a középértéknek megfelelő 6 havi átlagkeresetnek megfelelő összegben találta alaposnak a keresetet és ebben marasztalta az alperest. E körben azösszegszerűség meghatározása során mérlegelte, hogy a munkáltató jogellenes jogviszony megszüntetése esetén jogkövetkezményként alkalmazandó káráltalánnyal összefüggő bírói gyakorlat a középértékből indul ki, és megállapította, hogy a jelen esetben az attól való eltérésre nincs indok. Mérlegelte a munkáltatói jogsértés súlyát, azaz, hogy az alperes a felperes szolgálati viszonyát szolgálati viszony megszüntetése fenytéssel jogellenesen szüntette meg, mert nem tudta bizonyítani a fegyelmi határozat megalapozottságát és ezáltal a felperesi vétkes kötelezettségszegés elkövetését. Az alperes javára értékelte a jogsértés következményei körében, hogy a felperes viszonylag rövid, alig több mint négy évig fennálló határozatlan idejű szolgálati jogviszonyban állt annak jogellenes megszüntetésekor az alperesnél, valamint azt is az alperes javára értékelte, hogy a határozatok meghozatalakor a felperes még fiatal, 28 éves volt. Rámutatott továbbá, hogy a felperes, noha kétségtelenül a vele szemben indult büntetőeljárás alatt hosszabb ideig állt kényszerintézkedések hatálya alatt és ez alatt értelemszerűen keresőtevékenységet sem tudott végezni, azonban ez a körülmény nem az alperesnek volt felróható, erre tehát a felperes eredménnyel nem hivatkozhatott az alperessel szemben. Értékelte továbbá, hogy a kényszerintézkedések megszüntetése után a felperes szinte azonnal elhelyezkedett, közfoglalkoztatott, majd közalkalmazott lett és ilyen módon jövedelemre is szert tett, és szintén az alperes javára értékelte, hogy a felperes jelenleg már önkormányzati képviselőként tevékenykedik. Utóbbi körülmény nyilvánvalóan igazolja társadalmi megbecsülését, elismertségét. Rámutatott még, hogy az alperes nem indokolta azt a kérelmét, hogy a bíróság csupán a törvényi minimum értékében állapítsa meg a káráltalány összegét, így utóbbi hivatkozást súlytalannak ítélte.

[66] A pernyertesség-pervesztesség arányát 91-9% mértékben a felperesre kedvezőbben határozta meg. Felhívta az IM Rendelet 2., 3. §-ait, aminek kapcsán megállapította, hogy a felperes az IM Rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazását kérve – megbízási szerződést csatolva – a pertárgyérték 15%-ában, 4 643 600 forintban kérte megállapítani pernyertessége esetén a perköltségét, míg az alperes az IM Rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjaira hivatkozással 1 128 720 forint perköltséget számított fel. Az elsőfokú bíróság a felperes által felszámított perköltség igényt eltúlzottnak találta, ezért az IM Rendelet 2. § (2) bekezdése értelmében mérsékelte azt, figyelembe véve a jogvita bonyolultságát, a felperes jogi képviselője által előterjesztett beadványok terjedelmét, szakmai színvonalát, elkészítésük időtartamát, a határidőben történő teljesítést, a felperes jogi képviselőjének tárgyalásokon való jelenlétét és mindezek alapján összességében úgy ítélte meg, hogy 2 000 000 forint ügyvédi munkadíj áll arányban a fentebb kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

[67] Ezt meghaladóan megállapította, hogy a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg a peres feleket, a felperes munkavállalói költségkedvezményre is jogosult volt, az alperes pedig az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti személyes illetékmentes. Erre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alkalmazásával megállapította, hogy az előlegezett 1 500 000 forint előlegezett eljárási illeték az állam terhén marad.

A felperes fellebbezése

[68] A felperes az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésében kérte annak az átalány-kártérítésre vonatkozó rendelkezését megváltoztatni és az azt célzó keresetnek teljes egészében helyt adni oly módon, hogy kötelezze a másodfokú bíróság az alperest 12 havi átlagkeresetnek megfelelő 5 499 737 forint átalány-kártérítés megfizetésre. Kérte továbbá a felperes perköltség mérséklésére vonatkozó elsőfokú döntésnek a megváltoztatását és a részére 4 643 600 forint elsőfokú perköltség megítélését.

[69] Kérte az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítését akként, hogy a felperes nemcsak előzetes letartóztatásban, hanem őrizetben is volt 2011. október 25-től október 28. napjáig.

[70] Vitatta az elsőfokú ítélet [128] bekezdésében tett ténymeghatározást, kiemelve, hogy a fegyelmi határozat tényállása kizárólag a fellebbezésben hivatkozott megállapításokat tartalmazta.

[71] Részben támadta az elsőfokú ítélet jogi indokolását is. Annak [116]-[117] bekezdéseivel kapcsolatban kifejtette, hogy nem vitás a Kúria Mfv.II.10.401/2017/8. számú

döntése folytán, hogy a munkáltatónak világos indokolást kell adnia és meg kell jelölne legalább összefoglaló módon azokat a konkrét tényeket és körülményeket, amelyekre a döntését alapította. Ezt azonban a jelen esetben az elsőfokú bíróság tévesen értékelte és továbbra is hangsúlyozta a felperes, hogy a fegyelmi határozat pontosan ezért sem volt már jogszerű, mert a fegyelmi határozat indokolása nem jelölte meg a konkrét kötelezettségszegő magatartásokat. A fegyelmi határozatban szerepeltetett tényállás nem bírt tényminőséggel. A fegyelmi eljárásban felhasznált okiratok a jellegükönél fogva nem tartalmazhattak tényeket, ugyanis az azokban foglaltakat tényként kezelni kizárólag a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, annak valósága visszaigazolását követően lehetett volna. A határozatok alapos gyanút és nem pedig tényeket tartalmaztak, az pedig, hogy az alperes – az elsőfokú bíróság álláspontja szerint – bizonyíthatta a munkaügyi perben a felperesi kötelezettségszegést, nem azt jelenti, hogy a fegyelmi határozatban írt tényállás tényként volt kezelhető. Eredményesen bizonyítani is csak akkor tudta volna az alperes a fegyelmi határozatbeli tényállításait, ha azokat a fegyelmi határozatban leírja. A bizonyíthatóság, illetve ennek perbeli megengedhetősége kérdése nem azonos azzal, hogy a fegyelmi határozati tartalom tény vagy nem tény. A fegyelmi határozat alapja a gyanúsítás és az ügyészi átirat volt, ezek azonban jellegükönél fogva csak feltételezések, nem tények, ráadásul ezek valósága a büntetőeljárásban megdőlt.

[72] Hangsúlyozta: bár nem vitás, hogy bűncselekmény elkövetésének hiányában is elkövethető fegyelemsértés, ám e körben elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a fegyelmi határozat kifejezetten azt tartalmazza, hogy azzal szegte meg fegyelmi kötelezettségeit a felperes, hogy beosztását, jogosultságait bűncselekmény elkövetéséhez használta. Ez az a fegyelmi határozati tartalom, ami konkrétan leírta, hogy az alperes milyen tudat mentén alkalmazta a felperessel szemben a legsúlyosabb jogkövetkezményt. Ez alapján egyértelmű, hogy a fegyelmi határozatban szerepeltetett tényállás az alperes olvasatában megfeleltethető volt bűncselekmény elkövetésének és alperes kizárólag bűncselekmény elkövetése miatt alkalmazta a legsúlyosabb fenyítést. Ráadásul ezt erősíti egyértelműen az a körülmény is, hogy az elsőfokú ítélet annak [133] bekezdésében kiemelte, hogy a munkaügyi per tárgyalása felfüggesztését követően az alperes már nem állította, hogy a felperes bűncselekmények elkövetésében vett volna részt. Ez pedig a logikai értelmezés alapján azt erősíti, hogy az elsőfokú bíróság számára is egyértelmű volt, hogy az alperes a fegyelmi határozat meghozatalától egészen a perben tett nyilatkozatáig azt állította, hogy a felperes bűncselekményeket követett el és jogosultságait e bűncselekmények elkövetéséhez használta.

[73] Ezt támasztják alá teljes egészében a fegyelmi határozatban konkrétan nevesített felperesi cselekvések. Ezek pedig kivétel nélkül bűncselekményt megvalósító magatartások voltak. Magában az elsőfokú ítélet [129] bekezdésében leírt valamennyi fegyelmi határozatbeli magatartás kivétel nélkül bűncselekmény. Mindez azonban a felperest érintő jogerős felmentő ítélet után már megdőlt, ugyanis egyszerre nem állítható, hogy ezeket a magatartásokat a felperes tanúsította, de közben bűncselekményt nem követett el velük. Hivatkozott e körben az 1952. évi Pp. 4. § (2) bekezdésében foglaltakra és annak tartalmi analógiájára, mely az álláspontja szerint a jelen perbeli esetben azzal a következménnyel jár, hogy ha a büntető ítélet felmentést tartalmaz, a polgári perben eljáró bíróság nem állapíthatja meg, hogy a büntetőeljárásban felmentett személy elkövette a terhére rótt bűncselekményt. Mivel a fegyelmi határozatban szereplő tényállás nem választható le a felperes által elkövetett, feltételezett bűncselekményről, ezért, ha a bíróság a jelen perben megállapította

volna a felperes kötelezettségszegését, egyúttal azt is megállapította volna, hogy a felperes bűncselekményt követett el. E körben rámutatott arra is, hogy nem kezelhető a fegyelmi határozatban leírt tényállás egy-egy kifejezése (pl: „szolgálati területükön nem járőröztek” kifejezés) az egész tényállásról leválasztva, illetve a fegyelmi határozat komplexitásából kiemelve, hanem az csak az egész határozattal egységben, az egész tényállást összességében nézve vizsgálható.

[74] Vitatta azt az elsőfokú bírósági álláspontot is ([134] bekezdés), amely arra vonatkozott, hogy egyetlen jogsértés is megalapozhatja a súlyos fenyítést, amennyiben a kötelezettségszegés tárgyi súlya jelentős. A felperes fellebbezési álláspontja szerint ugyanis kétségtelen, hogy egyetlen jogsértés is megalapozhatja a súlyos fenyítést, de ebből nem következik, hogy az alperesnek nem kellett volna a perben bizonyítania azt a tényállást és a tényállás egészét, amire tekintettel a legsúlyosabb fenyítést a határozatában alkalmazta. A munkáltatói intézkedés jogszerűsége csak úgy vizsgálható, ha a fegyelmi határozatban hivatkozott tényállást a bizonyítás eredményeképpen megállapíthatóval össze lehet vetni.

[75] Az átalány-kártérítés összegének megváltoztatására irányuló fellebbezést érintően hivatkozott a Hszt. 197. § (6) bekezdésén keresztül arra, hogy a bíróságnak az összeg meghatározásakor az eset összes körülményeinek értékelése mentén kell a döntését meghoznia. E körben sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből nem derül ki, hogyan értékelte az eset releváns körülményeit, a bíróság által meghatározott hat havi mértékből szintén nem lehet arra következtetést vonni, hogy a bíróság álláspontja szerint a jogsértés milyen súlyú volt és milyen tényezőkhez viszonyítottan határozta meg a marasztalási összeget. Az sem derül ki az ítélet indokolásából, hogy a bíróság az általa konkrétan nevesített négy tényezőt melyik peres fél javára vagy terhére és milyen mértékben értékelte, valamint hogy a felperes által hivatkozott szempontokat milyen súllyal és melyik peres fél javára vagy terhére vette figyelembe.

[76] Hivatkozott arra is, hogy az ítélet önellentmondásos azért, mert ha az elsőfokú ítéletben foglaltak szerint az átalány-kártérítés megállapításakor a kiindulási alap a középérték, akkor azt viszont helytelenül állapította meg a bíróság, hiszen a 2-12 havi határt figyelembe véve, ha a középérték a kiindulási alap a bírói gyakorlatban, akkor a középérték szerinti 7 havi átlagkeresetnek megfelelő mérték a közepes súlyú jogsértéshez társítható összeg. Abból a körülményből viszont, hogy a középértéktől lefelé tért el az elsőfokú bíróság, a felperes arra következtetett, hogy azok a tényezők voltak túlsúlyban, amiket a bíróság a felperes terhére értékelt. Ezek a tényezők azonban az elsőfokú ítéletben nincsenek megjelölve.

[77] Az elsőfokú bíróság által értékelt körülmények közül a felperesi fellebbezés szerint tévesen került értékelésre a felperes viszonylag rövidebb ideig tartó jogviszonya. Ebben a körben a törvényalkotó nem tesz különbséget a jogviszony időtartama tekintetében a rövid vagy hosszabb ideig tartó jogviszonnyal jellemezhető munkavállalók között úgy, mint például a végkielégítés esetén. Ezért a törvény lehetővé teszi a rövid ideig tartó jogviszony esetén is a maximális 12 havi átlagkeresetnek megfelelő mértékű átalány-kártérítés

megítélését. Ez áll összhangban a törvényalkotó feltehető céljával, hiszen ha a jogviszony időtartamát befolyásoló tényezőként akarta volna a jogalkotó értékelni, akkor a végkielégítéshez hasonló időszavas szabályozást alkalmazott volna. Az elsőfokú ítélet által megállapítottakkal szemben a jogviszony időtartama kapcsán annak kellett volna jelentőséget tulajdonítani, hogy az alperes által megszüntetett felperesi jogviszony határozatlan időtartamú volt. Így az a körülmény, hogy rövidebb ideig állt fenn a munkaviszony az átalány-kártérítés mértékének meghatározása során, semleges körülmény.

[78] A felperes hivatkozott arra is, hogy nem derült ki az elsőfokú ítéletből, hogy a felperes a jogviszonyának megszüntetésekor életkora – amely kétségtelenül viszonylag fiatal, 28 év volt – kinek a terhére esett. Ezzel szemben azt kellett volna az elsőfokú bíróságnak értékelnie, hogy a felperes felesége kislányukkal várandós volt abban az időszakban, amikor a felperes jogviszonyát az alperes megszüntette, amely a javára értékelendő súlyos körülmény. Ugyanis, ha az alperes nem szünteti meg jogellenesen a felperes munkaviszonyát, hanem az adott jogi lehetőségeknek megfelelően a jogviszony fennmarad és ekként az illetménye 50%-át a felperes megkapta volna, úgy feleségét és újszülött gyermekét megfelelően támogatni tudta volna. Az pedig, hogy a felperes viszonylag hamar el tudott helyezkedni, kizárólag a felperesen múlt, ráadásul az újonnan létesített munkaviszonyból származó jövedelmének mértéke közel sem volt olyan, mint a korábbi szolgálati jogviszonyában megkeresett illetménye.

[79] Azt is figyelembe kellett volna venni az átalány-kártérítés meghatározásakor, hogy a felperes szolgálati helyéhez rendkívüli nagyfokú lojalitást mutatott, a fegyelmi eljárásban is úgy nyilatkozott, hogy a rendőrségnél szeretne a továbbiakban is dolgozni és a családja után ez számára a legfontosabb.

[80] A felperes hivatkozott arra is, hogy az átalány-kártérítés mértékének meghatározásakor figyelembe kellett volna venni, hogy az alperes igazságszolgáltatási tevékenységet végez, ebből a jogállásából fakadóan pedig a társadalmi elvárások fokozottabban érvényesülnek vele szemben, ami az ilyen szervezetek működésének jogszerűségét illeti. Az államnak, mint az igazságszolgáltatási monopólium letéteményesének fokozottan be kell tartania a jogszabályokat, ezért az alperes jogellenes intézkedése a közvéleményben a rendőrség működésével kapcsolatban visszatetsző hatást keltett. Értékelni kellett volna továbbá azt is, hogy egy rendőri szerv tagjától jogszabályszerű elvárás, hogy a feladatait akár az élete kockáztatásával is hajtsa végre, ezzel szemben azonban a munkáltató nem biztosította a felperes részére a jogszerű eljárást.

[81] Ugyancsak figyelembe kellett volna vennie az elsőfokú bíróságnak, hogy az alperes olyan kötelezettségszegést rótt a felperes terhére, nevezetesen, hogy a felperes nem tartott kapcsolatot az ügyeletes helyettessel, amelynek okát részben ő maga idézte elő azzal, hogy nem biztosított a szolgálatot teljesítő rendőrök részére olyan eszközöket, amivel a kapcsolat tökéletesen tartható lett volna.

[82] Összességében annak az álláspontjának adott hangot, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes oldalán felsorolt érvek a középértéktől csak felfelé történő mérték megállapítását tették volna lehetővé.

[83] A perköltség vonatkozásában kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy mi alapján, illetve mihez képest találta eltúlzottnak a felperesi igényt és hogy milyen körülmény alapján mérsékelte úgy a perköltséget, hogy az a pernyertességi arány felét sem érte el. A felperes javára nem értékelte kellő súllyal, hogy a jogvita elhúzódott, amely a jogi képviselője munkáját is nehezítette. Nem értékelte kellő súllyal a per során tartott tárgyalások számát és azok időtartamát, valamint azt sem, hogy a felperes az őt terhelő eljárási kötelezettségeit mindig a megadott határidőn belül teljesítette, míg az alperes számos alkalommal póthatáridőt kért, valamint bírói engedély nélkül többször határidőt is mulasztott. Ekként a pertárgyérték növekedése az alperesnek felróható, így az alperes magatartására vezethető vissza a perköltség folyamatos növekedése is. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi jogi képviselő által készített beadványok szakmai színvonala és terjedelme mellett azok elkészítésének időtartamát is figyelembe vette úgy, hogy utóbbi egyénfüggő és arra vonatkozóan a bíróságnak legfeljebb feltételezései lehetnek, hogy egy-egy beadvány elkészítése a felperesi képviselő számára milyen munkaidő-terhet jelentett.

Az alperes fellebbezése

[84] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet őt marasztaló valamennyi rendelkezésének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, valamint a felperes perköltségében történő marasztalását kérte. Az elsőfokú ítéletnek a felperesi keresetet elutasító részével szemben fellebbezést nem terjesztett elő, amely vonatkozott a felperes által igényelt perköltséget részben elutasító elsőfokú bírósági ítéleti rendelkezésre is.

[85] Az alperesi fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság okszerűtlenül mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és ekként a tényállást kisebb részt tévesen állapította meg. Az ekként megállapított tényállásból pedig az egyébként helytállóan felhívott jogszabályi rendelkezések alkalmazásával téves döntésre jutott.

[86] A tényállás megállapítása körében kiemelte, hogy hiányzik annak a tényként rögzítése, hogy az csupán a tanúk állítása, hogy előfordult, hogy a szolgálatba vittek ki járőröknek hivatalos iratot. Hiányzik a tényállásból, hogy a pihenőidő utáni 2 óras várakoztatás a buszmegállóban egy irat kézbesítése céljából életszerűtlen és észszerűtlen, szakmaiatlan és költséges. Ezzel összefüggésben okirati bizonyíték nem merült fel. Kimaradt a tényállásból, hogy a járőrtársat meg lehet tévesztetni, illetve esetlegesen védett tanú is lehetett. Szintén hiányzik a tényállásból, hogy a büntetőeljárársban érintett több hivatásos állományú rendőrrel szemben azért nem indult fegyelmi eljárás, mert időközben leszereltek. Hiányzik a tényállásból, hogy menetlevél bizonyítja, hogy a felperes HELYSÉG 2 buszmegállóban tartózkodott 2011. november 16. napján 1 óra 45 percen keresztül, amely

nem tartozott az eligazító lapon szereplő járőrútvonalhoz, mert a teljes ukrán határszakasz őrizete kizárólag a másik járőrpár pihenő idejére szólt, amely azonban csak 1 óra volt és a konkrét esetben 00.00-tól 01.00 óráig tartott. Ehhez képest a felperes a büntetőeljárás során történt egyik meghallgatásakor azt állította, hogy mindig az eligazításban meghatározottak szerint látta el a szolgálatát. Szintén hiányolta a tényállásból az alperes, hogy azok a személyek, akikről a büntetőeljárás során a felperes úgy nyilatkozott, hogy őket nem ismeri, a büntetőeljárásban a gyanúsított-társai voltak, némelyikük pedig a kollégái, járőrtársai.

[87] Szintén a tényállás megállapításával összefüggésben kifogásolta az alperesi fellebbezés, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a fegyelmi eljárásban tanúk meghallgatására nem volt lehetőség. E körben azt adta elő, hogy a nyomozás jelentős része operatív eszközökkel folyt, ezért a tanúk meghallgatására a munkáltatónak nem volt lehetősége, így az nem is írható a terhére. A további, esetlegesen meghallgatható tanúk pedig őrizetben, illetve előzetes letartóztatásban voltak.

[88] Kifogásolta továbbá az alperesi fellebbezés, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem rögzítette, hogy a büntetőeljárásban utóbb hatályon kívül helyezett ítélet is született, amely 8 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte a felperest.

[89] A felperes átalány-kártérítést érvényesítő keresetével összefüggő elsőfokú bírósági megállapítást, miszerint nem adta indokát annak, hogy miért tartja eltúlzottnak a felperes kereseti követelését, az alperes vitatta és előadta, hogy már az elsőfokú eljárásban is arra hivatkozott, amelyre egyébként a Hszt. 197. § (6) bekezdése alapján lehetett, nevezetesen az eset összes körülményeire, különösen a jogsértés és annak következményei súlyára. Hivatkozott még arra is, hogy a munkaügyi peres eljárás felfüggesztése vezetett a pertárgyérték növekedéséhez, amelyet az átalány-kártérítés összegénél szintén kért már az elsőfokon is és a fellebbezésében is figyelembe venni.

[90] Az alperes a fellebbezésében vitatta azt is, hogy ne járt volna el helyesen akkor, amikor a felperessel szembeni fegyelmi eljárás felfüggesztéséről döntött, mert ellenkező esetben a felfüggesztés ideje alatt is rendőr maradt volna a felperes, amely az ügyészi szignalizáció után szakszerűtlen és etikátlan döntés lett volna, mert a már többször idézett ORFK utasításban szereplő szabály szerint, „a rendőrnek még a látszatát is el kell kerülnie, hogy ilyen helyzetbe kerüljön, feddhetetlenségét meg kell őrizze”. Ennek ellentmondott, hogy a munkáltatói okiratokat a felperesnek büntetés-végrehajtási intézetekbe kellett kézbesíteni.

[91] A fellebbezés sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet rögzítette, hogy a fegyelmi határozat meghozatalakor az alperesnek milyen dokumentumok álltak a rendelkezésére. Az ebben foglalt tényeket a fellebbezés ugyan nem vitatta, de rámutatott arra, hogy a munkaügyi per elsőfokú eljárásában a később rendelkezésre álló valamennyi dokumentumot benyújtották a bíróságnak. Álláspontja szerint a csatolt okiratok – mint amilyen például a hatályon kívül helyezett elsőfokú büntető ítélet, melyben a felperesre vonatkozó terhelő vallomások voltak, a

felperesre vonatkozó menetlevél-kivonatok, a napi feladatok ellátásához szükséges eligazítás, a napi beszámoló, a GPS koordináták, a térképvázlat – mind olyan bizonyítékok voltak az elsőfokú eljárásban, amelyek elegendő bizonyítékkul szolgáltak arra, hogy a felperes a szolgálati viszonyából eredő kötelezettségét többszörösen vétkesen megszegte. Az alperes vitatta azt is, hogy a fegyelmi eljárás megindításával a vádirat benyújtását meg kellett volna várnia, erre jogszabályi kötelezettsége nem volt.

[92] Hivatkozott arra, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa bár felmentette a felperest, de azt is megállapította, hogy a tényállásban megállapíthatók voltak rendőri segítségre, illetve közreműködésre utaló körülmények. Az alperes nem állította az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésben sem, hogy a felperes bűncselekményt követett el, de a per során szerzett bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a felperes többszörösen megszegte a szolgálati jogviszonyából eredő kötelezettségeit és ez olyan súlyú volt, amellyel arányban állt az alkalmazott fenyítés.

[93] A fellebbezésében is hivatkozott arra az elsőfokú bíróság ítéletével egyezően, hogy akár már egyetlen kötelezettségszegés is megalapozhatja az alkalmazott fenyítést. E helyütt is utalt arra, hogy elegendő egyetlen jogsértés bizonyítása, amelyet meg is tettek az elsőfokú eljárásban is.

[94] A fellebbezésben is azt jelölte meg a felperes fegyelmi vétségeként, hogy 2009. augusztus 17. napján 01.00 órától 02.00 óráig a HELYSÉG 2 buszmegállóban tartózkodott a felperes, amely azonban az eligazító lapján nem szerepelt. Ebben az időben pedig a szolgálatot teljesítő másik járőrpáros már nem töltötte a pihenő idejét, ezért nem állt jogában a felperesnek a teljes ukrán szakasz ellenőrzése. Emellett ellentmondásosak a menetlevél, illetve a GPS koordináták adatai és a felperes a szakma szabályainak ellentmondóan óránként nem használta a rádióját annak érdekében, hogy a konkrét helyzetét jelezze. Ezekre is tekintettel kérte az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomásai figyelembevételének mellőzését. Kérte figyelembe venni, hogy három tanú a felperessel együtt lett gyanúsított, és időközben már le is szereltek, így ők elfogulatlan tanúkként nem kezelhetők. A negyedik tanú pedig az elkövetési időszakban vezető volt, mely megbízatásából később indokolás nélkül felmentették, így az ő vallomása sem volt elfogulatlan.

[95] Hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes különböző személyes előadásaiban is ellentmondások voltak, mert előbb arra hivatkozott, hogy a HELYSÉG 2i buszmegállóban azért várakozott 2009. augusztus 17-én 00:15-től 02:00 óráig, mert a részére oda hivatalos iratot kézbesítettek, ám később ezt a vallomását megváltoztatta.

[96] Előadta, hogy az elsőfokú bírósági megállapítással szemben a menetlevél, mint közokirat igazolja a felperes kötelezettségszegését oly módon, hogy kétséget kizáróan igazolja, hogy hol volt a felperes, mellyel összefüggésben az a kötelezettségszegés, hogy ha valaki nem ott tartózkodik, amit a menetlevélben rögzít. Mindezeket meghaladóan sérelmezte

a fellebbezés, hogy a bíróság a bizonyítékok egyenkénti értékelésére helyezte a nagyobb hangsúlyt és azokat nem összességében értékelte. Mindezekkel igazolta, hogy 2009. augusztus 17-én éjjel 00:15-02:00 óra között a felperes nem az eligazítási lapja szerint teljesítette a járőrszolgálati kötelezettségét, és ez visszaélés beosztással, jogosultsággal fegyelemsértés volt.

[97] Az ítéleti marasztalás összecszerűségét az alperesi fellebbezés ugyan nem vitatta, ám a végkielégítésre vonatkozó marasztalást tartalmazó ítéletet azért kérte megváltoztatni, mert vitatta, hogy a végkielégítés az átalány-kártérítéssel egyidejűleg megilletné a felperest. Álláspontja szerint végkielégítésre azért nem jogosult a felperes, mert az csak a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén járt volna a részére. A felperes jogviszonyát azonban nem felmentéssel és nem is közös megegyezéssel szüntette meg az alperes.

[98] Összességében tehát annak az álláspontjának adott hangot, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a felperes vétkesen megszegte a szolgálati jogviszonyából folyó kötelezettségét azzal, hogy rádiójelkapcsolat hiányában hosszú órákon keresztül a ALPERESI JOGUTÓD MUNKÁLTATÓgel nem tartott kapcsolatot, mivel a rendelkezésre álló mobiltelefonon nem jelezte az esetleges vétel hiányát. Ezáltal a bűncselekmények elkövetésével súlyosan terhelt ukrán határszakasz őrizetét, amely egyben schengeni határszakasz is, rendőrségi és határendészeti kapcsolat nélkül hagyta.

A fellebbezési ellenkérelmek

[99] A felperes az alperesi fellebbezéssel kapcsolatos fellebbezési ellenkérelmében rámutatott arra, hogy az ítéleti tényállás nem tartalmazhat véleményt és értékítéletet, az alperes pedig a fellebbezésében ezt hiányolta az elsőfokú ítélet számos pontjából. Ugyanígy nincs jelentősége a per eldöntése szempontjából, hogy a felperesen kívül álló személyekkel szemben miért nem indult fegyelmi eljárás. Továbbra is hivatkozott arra, hogy az alperesi fellebbezéssel ellentétben a büntetőügyben hozott hatályon kívül helyezett ítélet semmilyen módon nem vehető figyelembe. Az összecszerűség vonatkozásában továbbra is hivatkozott arra, hogy az alperes úgy tartja rendkívül túlzottnak a 12 havi átalány-kártérítés jogcímen támasztott keresetet, hogy annak indokait nem jelölte meg. A fentieket meghaladóan a felperes ellenkérelmében lényegében az elsőfokú bíróság álláspontjával azonos módon foglalt állást a bizonyítékok köre, azok értékelése és az abból folyó anyagi jogi jogkövetkezmény vonatkozásában egyaránt.

[100] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében lényegében megismételte a fellebbezésben, illetve az ellenkérelemben hivatkozott érveit. A végkielégítésre a felperes azért nem jogosult, mert az csupán a jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése vagy felmentés esetén járna. Az átalány-kártérítés mértéke kapcsán továbbra is annak az álláspontjának adott hangot, hogy a legkevesebb, kéthavi kártérítés lenne jogszerűen

megállapítható a felperes javára, figyelemmel a jogsértésre és annak következményei súlyára. A perköltséggel kapcsolatos felperesi fellebbezés kapcsán pedig kifejtette, hogy kétségtelenül az alperesi magatartás is hozzájárult a pertárgyérték növekedéséhez, de ellentétben a felperesi hivatkozással, nem minden egyes alkalommal kért póthatáridőt a perceseletek teljesítésére és e körben azt is figyelembe kell venni, hogy a bizonyítási teher a perben döntően az alperes oldalán volt. Irreleváns a felperes hivatkozása, mert annak mértéke körében nincs jelentősége, hogy magánszemély vagy sem a képviselt. A felperesi fellebbezés további indokolásával összefüggésben pedig rámutatott arra, hogy az ügyészi gyanúsításban leírtak valósága a büntetőeljárásban valójában nem dőlt meg, csak nem állt annyi bizonyíték rendelkezésére a büntetőeljárásban eljáró bíróságnak, amellyel kétséget kizáróan bizonyította volna, hogy a felperes bűncselekményt követett el. A felperes vonatkozásában jogerőssé vált büntetőítélet nem mondta ki, hogy nem történt bűncselekmény, csak azt, hogy az nem bizonyítható. Továbbra is hangsúlyozta, hogy a felperesről nem állítja, mert nem is állíthatja, hogy elkövette a vádpontokat képező bűncselekményeket, viszont azt állítja és álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban bizonyítani is tudta, hogy a felperes a szolgálati jogviszonyából eredő kötelezettségét többszörösen vétkeesen megszegte.

[101] A felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében, az abban foglaltakkal egyet nem értve, fenntartotta a perben korábban tett nyilatkozatait.

[102] Az alperes a felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra lényegében megismételte a fellebbezésében és az ellenkérelmében hivatkozottakat. E helyütt is megismételte, hogy a felperes nem tartózkodhatott jogszerűen a 2009. augusztus 17-i éjjel 01.00-02.00 óra között a HELYSÉG 2 buszmegállóban (amennyiben egyáltalán ott tartózkodott), mivel akkor a másik járőrpár már a pihenő idején túl volt, egyébként a GPS koordináták szerint a felperes nem is ott tartózkodott, ezáltal bizonyítottan jogsértések sorozata történt ezen szolgálati idő alatt és ez már alátámasztja a fegyelmi határozat jogszerűségét.

A másodfokú bíróság döntése

[103] Az ítéltábla a fellebbezéseket a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 630. § (1) bekezdése értelmében a perben alkalmazandó 1952. évi Pp. – helyesbítve ezzel a másodfokú eljárás végzéseiben foglalt jogszabályi hivatkozást, amely folytán azonban az ítéltábla a feleknek a hosszabb határidejű fellebbezési ellenkérelem és észrevételezési jog engedésével többlet eljárási jogokat biztosított, ugyanakkor a felek felhívás ellenére nem kérték a tárgyalás tartását – 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azokat nagyjából alaptalannak találta a következők szerint:

[104] A jelen perbeli jogvita kereteit az alperes fegyelmi határozata, a felperes szolgálati viszonyában irányadó és a fegyelmi eljárás során alkalmazandó jogszabályi rendelkezések, valamint a felperes keresete és az alperes ellenkérelme határozták meg.

[105] Az alperes fegyelmi határozatát a tényállás tartalmazza, csakúgy, mint a felperes keresetét, illetve az alperes ellenkérelmét, melyeket az elsőfokú bíróság is helytállóan rögzített és teljes körűen feltárta a felperes jogviszonyára vonatkozó és a perbeli jogvitában releváns jogszabályi rendelkezéseket is.

[106] Utóbbiak körében az ítéltábla kiemelt jelentőséget az alábbi jogszabályi rendelkezéseknek tulajdonított:

[107] A Hszt. 68. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a hivatásos állomány tagja köteles a szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén a veszély vállalásával –, az elvárható szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani.

[108] A Hszt. 119. § (1) bekezdése szerint fegyelemsértést követ el és fegyelmi eljárás keretében felelősségre kell vonni a hivatásos állomány tagját, ha szolgálati tevékenysége során a szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségét vétkesen megszegi.

[109] A Hszt. 123. § (1) bekezdés h) pontja kimondja, hogy a hivatásos állomány tagjával szemben a szolgálati viszony megszüntetése fenyegetés alkalmazható.

[110] A Hszt. 131. § (2) bekezdés c) pontja szerint a fegyelmi eljárást fel lehet függeszteni, ha a cselekmény elbírálása olyan előzetes kérdéstől függ, amelynek eldöntése bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, annak a döntéséig.

[111] A Hszt. 134. § (1) bekezdése szerint a fegyelmi eljárás során a tényállást tisztázni kell. Az eljárás alá vont személy javára és terhére szolgáló körülményeket egyaránt fel kell deríteni, ennek keretében kell beszerezni az ügy szempontjából jelentős bizonyítékokat is. Bizonyítékként felhasználható más hatósági, illetve a bírósági eljárásban keletkezett irat vagy egyéb bizonyíték.

[112] Az Rtv. 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előljárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

[113] A Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. (XI. 18.) ORFK utasítás I. fejezet 4. pontja szerint a szolgálat teljesítése során a járőr alapvető feladata – többek között – a törvények és más jogszabályok maradéktalan megtartása és a hatáskörébe tartozó esetekben azok betartatása.

[114] A perben nem volt vitás, és mivel az alperes keresettel támadott fegyelmi határozata ezt egyértelműen tartalmazza, ezért nem is lehetett, hogy az alperes a határozatával azért szüntette meg a felperes szolgálati viszonyát, mert álláspontja szerint a felperes a fegyelmi határozatban meghatározott magatartásával megsértette a Hszt. 68. § (1) bekezdés b) pontjában, az Rtv. 11. § (1) bekezdésében, valamint az ORFK utasítás 1. fejezet 4. pontjában szereplő kötelezettségeit.

[115] Az ítéltábla álláspontja szerint az sem lehetett vitás a perben, hogy ha és amennyiben a felperes a határozatban taglalt vagy bármely magatartása valóban az említett szabályokban szereplő kötelezettségszegést valósított volna meg, úgy a terhére a fegyelmi vétség jogkövetkeztetése levonható lett volna. Mindezekre tekintettel a jogvita elbírálásában annak volt mindenekelőtt jelentősége, hogy ezekben a jogszabályi rendelkezésekben szereplő kötelezettségszegést valósított-e meg azzal a tényszerű magatartásával a felperes, amelyet a jogviszonyának megszüntetéséről rendelkező fegyelmi határozat a terhére rótt, azaz tényként megállapított.

[116] A felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy a határozat érdemben megalapozatlan, azaz, hogy azt a magatartást nem tanúsította, amelyet egyébként a fegyelmi határozat a terhére ilyenként megállapított. A felperesnek ez a hivatkozása helytálló volt.

[117] Ezért kiemelt jelentőséget kellett tulajdonítani – erre is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság – a Legfelsőbb Bíróság Munkaügyi Kollégiuma 95. szám (MK 95.) állásfoglalása II. és III. pontjaiban írt értelmezésnek. E szerint a kiszabott fegyelmi büntetés okának világosan ki kell tűnnie az írásban közölt fegyelmi határozat indokolásából. E törvényi követelménynek az indoklás akkor felel meg, ha tartalmazza azokat a *konkrét tényeket*, illetve *körülményeket* is, amelyekre a munkáltató, illetve a fegyelmi jogkör-gyakorló eljáró a fegyelmi vétség elkövetésének megállapítását és a fegyelmi büntetés kiszabását alapította. Az MK 95. számú állásfoglalás ezt meghaladóan kétségtelenül rögzíti, hogy nem szükséges a fegyelmi vétség okának részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő azoknak összefoglaló megjelölése is, ez azonban az ítéltábla álláspontja szerint semmilyen körülmények között nem eredményezheti a fegyelmi határozat tényszerűségének hiányát.

[118] Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a Kúria Mvf.II.10.401/2017/8. számú határozatában foglaltakra, amely kimondja, hogy a munkáltató jogviszonyt megszüntető nyilatkozata akkor tesz eleget a világos indokolás jogszabályi kötelezettségének, ha abban megjelölésre kerül, hogy az adott személy jogviszonyának megszüntetésére milyen okból

kerül sor. Meg kell jelölni legalább összefoglaló módon azokat a konkrét *tényeket és körülményeket*, amelyekre a munkáltató a döntését alapította.

[119] Kétségtelen, hogy a felperes hivatkozott arra, hogy a fegyelmi határozat indokolása annak tényállási részét érintően nem volt pontos és világos, az elsőfokú bíróság ezzel a hivatkozással nem értett egyet. Az ítéltábla álláspontja szerint azonban a per eldöntése szempontjából az említett körülményeknek nincs jelentősége. A fegyelmi határozat jogszerűségének hiányára ugyanis nem azért lehetett következtetést vonni, mert a határozat pontatlan lett volna, vagy nem volt kellően világos, hanem azért, mert olyan tényeket állított, amelyek megtörténte megállapítására sem a büntetőeljárásban, sem a polgári perben nem volt elégséges bizonyíték, így a fegyelmi határozatbeli tényállítások megdőlték.

[120] Éppen ezért nincs jelentősége a perben az elsőfokú bíróság ítéletében felhívott Kúria Mfv.II.10.011/2017/5. számú határozatában foglaltaknak. A döntés a konkrét kötelezettségszegő magatartás pontos megjelölésének a hiánya esetén fennálló helyzetet kezeli, azonban a jelen perbeli esetben nem erről van szó. Az alperes a határozatában konkrétan megjelölte azokat a felperesi magatartásokat, amelyeket a fegyelmi eljárás tárgyává tett és amelyek álláspontja szerint – mint a már többször idézett normatívákba ütközők – fegyelemsértés jogkövetkeztetését tették levonhatóvá. E körben nyomatékkal és külön mutat rá az ítéltábla arra, hogy az, hogy egy emberi magatartás fegyelemsértésnek, azaz tágabb munkajogi értelemben fegyelmi vétségnek minősül-e, mindig az adott jogviszonyra vonatkozó jogszabályok rendelkezései, azok tartalma és iránymutatásai alapján dől el, azaz a fegyelemsértés mindig a tények következménye és soha nem maga a tény. Azt pedig, hogy egy adott magatartás, azaz, hogy egy adott tény, illetve tényállás az említett jogkövetkeztetést, azaz a fegyelemsértés megállapítását lehetővé teszi-e, mindig az eset összes körülményeinek mérlegelésével kell megítélni. Éppen ezért az ítéltábla a felperes fellebbezésének az elsőfokú ítélet alperest marasztaló rendelkezéseivel összefüggő, a perben releváns tények oksági láncolatával kapcsolatosan kifejtett álláspontjával egyetértett az alábbiak szerint:

[121] Az elsőfokú bíróság a Kúriának utóbb idézett eseti döntése folytán, annak lényegében az alkalmazásával úgy ítélte meg, hogy a jelen konkrét esetben az alperes bizonyíthatja a felperes terhére rótt kötelezettségszegést és azok körülményeit a büntetőeljárás tényállásban írt körülményeitől függetlenül, illetve annak ellenére is. Ezért arra a körülményre, hogy az alperes a munkaügyi per során már nem a kereset tárgyát egyébként vitathatatlanul képező fegyelmi határozatban szereplő tényekre hivatkozott, mint felperesi kötelezettségszegésre, úgy tekintette, hogy az alperes csak nem jelölte meg pontosan a konkrét kötelezettségszegő felperesi magatartást, amelyet csak olyan tartalmi hiányossággként kezelt, amelyet a perben már eltérő tartalmú nyilatkozattal pótolhat az alperes.

[122] Az ítéltábla megítélése szerint ez az álláspont a következők szerint téves.

[123] Az alperes ugyanis a perben nem a határozata tartalmi hiányosságát pótolta, hanem egy teljesen új, és ami a per eldöntése szempontjából döntő jelentőségű, a fegyelmi határozatban egyáltalán nem szereplő felperesi magatartást jelölt meg olyanként, amellyel már a többször hivatkozott szabályokba ütköző magatartást tanúsított a felperes és amely fegyelemsértést képezett. Az alperes által a perben hivatkozott magatartás azonban a fegyelmi határozatokban nem szerepelt.

[124] Ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy valójában melyek voltak azok a tények, azaz a felperes azon magatartásai, amelyeket fegyelmi vétségként kezelt a keresettel támadott határozat és amely végső soron a felperes jogviszonyának megszüntetését eredményezte. Ezek pedig a következők voltak: a felperes bünszervezet jogsértő cselekményéhez segítséget nyújtott azzal, hogy járőrtársaival biztosította dohányáru Ukrajnából történő áthozatalát oly módon, hogy az érintett területen nem járőrözött; a bünszervezet vezetőivel történt egyezkedés alapján egy meghatározott helyen igazoltattak azért, hogy így jelezzenek a bünszervezet figyelő tagjainak; a felperes ezért a tevékenységéért a Magyarországra bejuttatott cigaretta mennyiségének függvényében alkalmanként 300 000 forintot kapott.

[125] Az ítéltábla elvi éllel mutat rá arra, hogy az említett magatartások kivétel nélkül bűncselekményt képeznek. Az elsőfokú határozatból, valamint a másodfokú határozatból, sőt, az alperes állományilletékes parancsnokának a felterjesztő okiratából is egyértelműen megállapítható, hogy az alperes azért szabta ki a legsúlyosabb fegyelmi büntetést, mert tényként állapította meg, hogy az alperes bűncselekményeket megvalósító magatartást tanúsított, azaz bűncselekményt követett el. Nemcsak a határozatokból, hanem az említett felterjesztésből is egyértelműen, minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes részéről eljáró személyek még csak nem is azért indították a fegyelmi eljárást és a fegyelmi büntetést sem azért szabták ki, azaz a határozat sem azért született, mert a felperessel szemben büntetőeljárás indult.

[126] Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban egyébként helytállóan rögzítette, hogy a munkajogi szabályok többségében (elsőfokú ítélet [124] bekezdés), a munkavégzésre irányuló jogállási törvények túlnyomó részében a kifejezetten súlyos bűncselekmény gyanúja miatt indult büntetőeljárás esetén az annak hatálya alá került alkalmazott jogviszonyát meg lehet azonnali hatállyal szüntetni. Helyesen rögzítette, hogy a munkajogi szabályok általában lehetőséget biztosítanak arra, hogy a munkáltató pusztán a büntetőeljárás megindításának ténye alapján azonnali hatállyal felszámolja a jogviszonyt (helyes az ezzel kapcsolatban felhívott alkotmánybírósági gyakorlat is), de ez a per eldöntése szempontjából nem bír jelentőséggel. Az alperes ugyanis egyértelműen megállapíthatóan nem azért indította a fegyelmi eljárást és nem is azért hozta meg azt a fegyelmi határozatot, ami a per tárgyát képezte, mert a felperessel szemben büntetőeljárás indult, hanem azért, mert megállapította, hogy a büntetőeljárás alapját képező magatartásokat a felperes tanúsította, azaz tulajdonképpen elkövette a bűncselekményt.

[127] Utóbb azonban a jogerősen lezárt büntetőeljárás adatai alapján már nem lehetett tényként megállapítani, hogy a fegyelmi eljárás tárgyát képező felperesi magatartás valóban megtörtént.

[128] Az 1952. évi Pp. 4. §-ában taglalt kötöttség eredményeként pedig – amit tartalmában az elsőfokú bíróság ugyancsak helytállóan idézett – erre az ítéltábla álláspontja szerint már a munkaügyi perben sincs mód. Az említett magatartások tényként való megállapítása esetén ugyanis a munkaügyi bíróság azt állapítaná meg, hogy a felperes elkövette azokat a bűncselekményeket, amelyek elkövetése miatt emelt vád alól a büntetőbíróság nem vitásan már jogerősen felmentette.

[129] Megjegyzi emellett még az ítéltábla, hogy a fegyelmi eljárás tárgyává tett magatartásokra vonatkozó tényállítások voltaképpen elkövetési magatartástípusokat konkrétumok nélkülözésével jelölnek meg. Ilyen magatartást a fegyelmi határozat a következők szerint jelölt meg: „A felperes segítséget nyújtott.” Ez a segítségnyújtás a fegyelmi határozat szerint abban nyilvánult meg és itt már a határozat egy konkrét magatartást jelölt meg, hogy a felperes nem járőrözött egy, az egyébként a fegyelmi határozatban meg nem jelölt helyen és időben. Egyrészt a határozat megfogalmazása teljesen pontatlan, minden konkrétumot nélkülöz, így a perben teljesen bizonyíthatatlan, másrészt a büntetőeljárásban az ezzel kapcsolatos ügyészi tényállítások megdőltek, azok valósága nem volt bizonyítható. A következő ilyen magatartása a felperesnek a fegyelmi határozat szerint az volt, hogy egy, a határozatban megjelölt konkrét helyen igazoltatott, így jelezve a határozatban szereplő körülményt a bünszervezet tagjainak, a velük ebben való korábbi megegyezés eredményeképpen. Az említett határozati tényállítás ugyancsak nélküli a konkrétumokat, sem pontos helyet és időt nem határoz meg és erre is ugyanúgy igaz, mint az előző állításra, hogy a büntetőeljárásban a vonatkozó tényállítások valóságát nem sikerült bizonyítani. A harmadik állítás, hogy 300 000 forintot kapott a felperes bizonyos mennyiségű Magyarországra behozott cigarettáért, amelynek ténybeli megállapítása ugyancsak sikertelen maradt.

[130] Az ítéltábla pedig e körben rámutat arra is, hogy az említett állításokat a perben az alperes már meg sem kísérelte bizonyítani, hiszen fellebbezésében is és fellebbezési ellenkérelmében is megismételte az elsőfokú eljárásban e körben hivatkozottakat, nevezetesen, hogy az említett tényeket már nem is állítja, hiszen azt a büntetőeljárás adatai alapján nem is teheti meg. Ezzel az ítéltábla egyetért, ami azonban azzal a jogkövetkeztetéssel járt, hogy a határozatban szereplő tények kivétel nélkül megállapíthatatlanok voltak a perben, azaz a fegyelmi határozat érdemben megalapozatlan volt az alapul fekvő tényállás bizonyíthatatlansága miatt.

[131] Mindezekre tekintettel pedig annak sincs jelentősége, hogy egy vagy több felperesi magatartásra hivatkozott a perben az alperes, mert bár kétségtelen – és ebben a tekintetben ugyancsak helytálló az elsőfokú bírósági álláspont –, hogy egyetlen magatartás is megalapozhatja a fegyelmi eljárás megindítását és a választott fenyítés alkalmazását, amely akár lehet a leg súlyosabb is, de annak az egyetlen tényállításnak két alapvető jogszabályi

feltételnek meg kell felelnie, hogy a határozat jogszerű legyen: egyrészt ténybelileg valósnak kell lennie (és a perben ezt bizonyítania is kell az alperesnek a felperes vitatása esetén), másrészt a keresettel támadott határozatnak az adott tényállítást tartalmaznia kell. A határozat meghozatala után utóbb megjelölt munkáltatói tényállítások a határozat jogszerűségének és megalapozottságának helyreállítására már nem alkalmasak. A határozat jogszerűségének megítélése kapcsán a bíróságnak a határozatban megjelölt tényeket kell ellenőriznie és azokat összevetni a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel.

[132] Ezért semmilyen jelentősége nincs a per eldöntése szempontjából annak, hogy mi történt 2009. augusztus 16-ról 17-re virradó éjszaka és hogy a felperes akkor milyen magatartást tanúsított. A fegyelmi határozat az ezzel az éjszakával kapcsolatos semmilyen tényállítást, illetve megállapítást nem tartalmaz, azaz az említett felperesi magatartások nem képezték a fegyelmi eljárás, majd ezt követően a fegyelmi határozat tárgyát.

[133] Ugyancsak ezen indokokra figyelemmel nincs jelentősége annak sem, hogy a tényállás megállapításának fegyelmi eljárásbeli szabályait betartotta-e és mennyiben az alperes, mert ezen szabályok teljes betartása esetén sem volt jogkövetkeztetés vonható arra, hogy a határozat jogszerű lenne. Ugyancsak irreleváns, hogy az eljárás felfüggesztésére az alperes részéről milyen oknál fogva nem került sor, különös tekintettel arra, hogy – mint arra ugyancsak helytállóan rámutatott az elsőfokú bíróság – a felfüggesztés mellőzésére jogszabályi lehetősége volt az alperesnek.

[134] Mindezek alapján azon alperesi fellebbezési hivatkozások sem foghattak helyt, ami a felperes egyes büntetőeljárásban, illetve a per során tett nyilatkozatainak az ellentmondásosságát kifogásolták. Így nincs jelentősége, hogy a pihenőidő után kellett-e két órán keresztül várakoznia egy buszmegállóban a felperesnek valamely hivatalos okiratra várva, hiszen ilyen tényállási hivatkozása a keresettel érintett fegyelmi határozatnak nem volt. Ugyanígy nincs jelentősége, hogy a felperes járőrtársa észlelhette-e bármit is a felperes magatartásában vagy sem, mint ahogy annak sem, hogy kik és milyen időpontokban, valamint milyen okoknál fogva szereltek le a felperes szolgálati viszonyának a megszüntetését követően az alperesnél. Nem releváns a per eldöntése szempontjából, így tényállást sem kellett arra nézve megállapítani, hogy a felperes a HELYSÉG 2i buszmegállóban tartózkodott-e az alperes perbeli hivatkozása szerinti éjszakán, mert ezzel kapcsolatos tényállást a fegyelmi határozat megint csak nem tartalmaz. Az ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozás tehát irreleváns, mint ahogy az is, hogy a felperes büntetőeljárásbeli meghallgatásakor milyen állításokat tett, valamint hogy az ügyészség által közölt tényállásban szereplő személyeket ismerte-e vagy sem.

[135] E körben rámutat az ítéltábla, hogy nem volt jelentősége annak a felperesi fellebbezési hivatkozásnak sem, hogy a fegyelmi határozat tényállása nem terjed ki konkrét, név szerint megnevezett személyekre, akikkel kapcsolatban állt volna a felperes, mert a fegyelmi határozat kétségtelenül – megismételve a fegyelmi eljárás tárgyát képező állításokat – utal konkrét név szerinti személyekre, de az ezekkel való kapcsolat ugyanúgy bűncselekményt valósítana meg már a fegyelmi határozat szerint is, amely ténybeli

hivatkozás a büntetőeljárásban megdőlt. Nem annak volt tehát jelentősége, hogy név szerint kik voltak azok a bünszervezeti tagok, akiknek a tevékenységét a felperes állítólagosan segítette, hanem hogy segített-e ilyen bünszervezetnek és ha igen, milyen magatartással. Utóbbi ténykörményeket viszont a büntetőeljárásban sem sikerült bizonyítani, a munkaügyi eljárásban pedig a fentebb írt indokok miatt már nem is lehetett. Ugyancsak alaptalan a fellebbezési hivatkozás, amely a fegyelmi eljárás formai megalapozottságát igyekezett alátámasztani azzal, hogy továbbra is hivatkozta, hogy a fegyelmi eljárásban a tanúk meghallgatására nem volt lehetőség. E körben az ítéltábla álláspontja szerint annak van jelentősége, hogy ténybelileg megállapítható, hogy a fegyelmi eljárásban nem került sor tanúmeghallgatásra, az kizárólag – etekintetben egyébként alapos a felperesi hivatkozás az elsőfokú eljárásban – az ügyészi szignalizáció okiratán és a büntetőeljárásban keletkezett egyéb okiratokon alapult a fegyelmi határozat, egyéb bizonyíték beszerzésére nem került sor. Ennek indoka a jogvita megítélése szempontjából közömbös.

[136] Figyelembe nem vehetők a hatályon kívül helyezett, ekként joghatás kiváltására nem alkalmas – és így bűncselekmény megállapíthatóságát nem eredményező – büntetőbírósi ítéletben megállapítottak, az e tárgyban elfoglalt elsőfokú bírósi állásponttal az ítéltábla mindenben egyetért, ezért arra e helyütt csak visszautal.

[137] Az ítéltábla a felperes átalány-kártérítéssel összefüggő fellebbezését kis részben alaposnak találta az alábbiak szerint:

[138] Az elsőfokú bíróság a Hszt. 197. § (6) bekezdése alkalmazása körében úgy foglalt állást, hogy a felperes 12 havi átlagkeresetnek megfelelő összegben támasztott keresete eltúlzott. Rámutatott arra, hogy az eset összes körülményét mérlegelte, melynek körében figyelemmel volt a munkáltatói jogsértés súlyára, amit az ítélet indokolásából kitűnően a felperes javára értékelt. Arra volt figyelemmel, hogy az alperes a felperes szolgálati viszonyát jogellenesen szüntette meg.

[139] E körben alapos a fellebbezés annyiban, hogy az elsőfokú ítélet indokolásából kétségtelenül nem állapítható meg, hogy ezt a körülményt a bíróság miként értékelte, azaz, hogy a jogsértés az álláspontja szerint milyen súlyú volt és milyen tényezőkhöz viszonyította e súlyozást.

[140] E körben az ítéltábla rámutat arra, hogy az említett körülmény, azaz, hogy a munkáltató jogellenesen megszüntette a felperes jogviszonyát, nem az átalány-kártérítés mértékének meghatározása során esik a latba, hiszen ez alapvető és el nem engedhető törvényi feltétele magának az átalány-kártérítésnek. A Hszt. 197. § (6) bekezdése ugyanis kizárólag akkor alkalmazható, ha a munkáltató jogellenesen szüntette meg a jogviszonyt. Az viszont már – ellentétben a felperesi fellebbezésben hivatkozottakkal – egyértelműen megállapítható, hogy azt a körülményt, hogy a felperes viszonylag rövid ideig fennállt jogviszonyát szüntette meg az alperes jogellenesen, az elsőfokú bíróság a felperes terhére

értékelte, mint ahogy azt is, hogy a jogviszony megszűnésekor a felperes még csak 28 éves volt. Igaz, hogy az elsőfokú ítélet nem részletezte az említett körülmények alperes javára értékelésének szempontrendszerét, de erre az ítéltábla álláspontja szerint nem is volt szükség. Köztudomású, hogy a munkaerőpiaci pozíciója egy 28 éves munkavállalónak még rendkívül erős, a viszonylag rövid ideig fennállt jogviszony pedig fogalmilag és értelemszerűen megállapíthatóvá teszi a munkahelyhez fűződő esetleges szilárdabb, életpálya jellegű kötöttség kialakultságának hiányát.

[141] Ellentétben a felperes fellebbezésében felhívottakkal, az is egyértelműen megállapítható az ítélet indokolásából, hogy az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy határozatlan idejű jogviszonya szűnt meg a felperesnek, hiszen ezt az ítéletben kifejezetten ki is emelte. Ugyancsak az alperes javára értékelte – ez az ítéletből ugyancsak megállapítható –, hogy a kényszerintézkedések megszüntetése után a felperes viszonylag rövid időn belül el tudott helyezkedni, előbb közfoglalkoztatottként, majd közalkalmazottként, ily módon jövedelme is volt, az elsőfokú ítélet meghozatalakor pedig már önkormányzati képviselőnek is megválasztották, ami rámutatott társadalmi megbecsültségére és elismertségére. Abban is helytállóan találta az elsőfokú bírósági megállapításokat az ítéltábla, hogy az alperesi e tárgyban támasztott ellenkérelem – még a fellebbezési is – lényegében indoklás nélkül hagyta az átalány-kártérítés minimum összegben történő bírósági megállapítására irányuló kérelmet, így azokat érdemben sem az elsőfokú bíróság, sem az ítéltábla nem értékelhette.

[142] Az átalány-kártérítés összegét megalapozó középérték alkalmazásának a tárgyában az elsőfokú bíróság indokolásában ([169] bekezdés) nem azt állapította meg, hogy a középértéknek megfelelő átlagkeresetben marasztalja az alperest, mert az kétségtelen, hogy a fellebbezés szerinti 7 hónapnak megfelelő átlagkereset lett volna, hanem azt, hogy a középértéket meg nem haladó átlagkeresetnek megfelelő, a konkrét esetben pedig 6 havi átlagkeresetet jelentő átalány-kártérítésben marasztalta az alperest. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság a középértékből indult ki, e vonatkozásban az ítéltábla álláspontja szerint helytállóan járt el, de maga is megállapította, hogy azt némiképp csökkentve, azaz a már fentebb is felsorolt körülményeket kis mértékben az alperes javára értékelve döntött az átalány-kártérítés mértékéről.

[143] Ebben a vonatkozásban azonban a felperesi fellebbezés kisebb részt alaposnak mutatkozott. Az ítéltábla egyrészt egyetértett azzal az érveléssel, hogy a megszüntetett jogviszony időtartamát kisebb súllyal kell figyelembe venni, míg nagyobb súllyal azt, hogy határozatlan idejű jogviszonyt szüntetett meg az alperes. A jogsértés súlyának megítélésekor az ítéltábla álláspontja szerint viszont döntő súllyal kellett értékelni, hogy a megszüntetett jogviszony a felperes számára egyébként a büntetőeljárásban tett nyilatkozatai alapján is megállapíthatóan egy életpályának tekintett jogviszony volt, erre az életpályára pedig a felperesnek a megszüntetett jogviszony határozatlansága miatt minden jogszabályi esélye meg is lett volna.

[144] Annak pedig a fellebbezés elbírálása szempontjából döntő jelentősége van, hogy az alperes az igazságszolgáltatási tevékenységben részt vevő olyan állami szerv, amelynek

esetében kiemelt jelentőséggel bír a társadalmi hitelesség és a működésének feltétlen jogszerűségébe vetett bizalom. Helytállóan mutatott rá a felperes fellebbezése, hogy az állam az igazságszolgáltatás monopóliumának letéteményese, így neki fokozottan kell ügyelnie a jogszabályok betartására, hiszen maga örködik az állampolgárok és magatartásaik fölött, magatartásuk jogszerűségének folyamatos ellenőrzésével és betartatásával. E körben pedig az ítéltábla elvi élel mutat rá, hogy különösen súlyos volt az az alperesi jogsértés, amely végül az általa hozott határozat jogszerűtlenségének megállapításához is vezetett. A felperes jogviszonyának felszámolását célzó és azt eredményező határozat jogszerűtlenségét ugyanis nem valamilyen formai, eljárási hiba eredményezte és még csak nem is a határozat érdemi megalapozatlansága, azaz az, hogy a határozatban szereplő konkrét tények utóbb valótlannak bizonyultak. Mindettől lényegesen súlyosabb a jogsértés, mert a határozatban az alperes igazságszolgáltatásban rendkívüli szereppel és felelősséggel eljáró állami szervezetként a határozatban lényegében már elkövetett bűncselekményként, általános megfogalmazással a Btk.-beli elkövetési magatartásokat írt le fegyelmi vétségként akkor, amikor a felperessel szemben még a vádemelés sem történt meg, nemhogy az egyébként mindehhez elengedhetetlenül szükséges jogerős bírósági döntés. Az alperes úgy szüntette meg bűncselekményre való hivatkozással a felperes szolgálati viszonyát, hogy az ehhez szükséges legalapvetőbb törvényességi kritérium, a jogerős bírósági ítélet hiányzott. Az ítéltábla álláspontja szerint etekintetben helytálló a fellebbezés, az igazságszolgáltatásban részt vevő állami szervekkel szemben alapvető elvárás, hogy ilyen súlyos jogalkalmazói hibát ne vétsenek. Ezért az ítéltábla álláspontja szerint ez, a fellebbezéssel támadott elsőfokú bírósági álláspont korrekcióra szorul, mert az ítéltábla ezt a körülményt az alperes terhére az elsőfokú bíróságétól súlyosabban értékelte.

[145] Erre figyelemmel a középértéket meghaladó 8 havi átlagkeresetben látta megállapítandónak a Hszt. 197. § (6) bekezdése szerint a felperest illető átalány-kártérítés összegét. E vonatkozásban az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a marasztalási összeget a rendelkező részben foglaltak szerint felemelte.

[146] Ezt meghaladóan az ítéltábla a felperes perköltségre vonatkozó fellebbezését az alábbiak szerint találta alaptalannak:

[147] Az elsőfokú bíróság a már fentebb ismertetett módon lényegében mérlegeléssel állapította meg a döntően pernyertes felperes ügyvédi képviselettel felmerült elsőfokú perköltségét, alkalmazva az IM rendelet 2. § (2) bekezdésében taglalt jogszabályi mérséklési lehetőséget. A mérlegelési körbe vonta a jogvita bonyolultságát, a felperesi jogi képviselő által előterjesztett beadványok terjedelmét és szakmai színvonalát, valamint az elkészítésük időtartamát. Figyelembe vette még, hogy a felperes határidőben teljesítette az eljárási kötelezettségeit, valamint számításba vette a felperes jogi képviselőjének tárgyalásokon való jelenlétét is. Mindezeket együttesen értékelve úgy ítélte meg, hogy 2 000 000 forint ügyvédi munkadíj áll arányban az említett ügyvédi tevékenységgel. Az e tárgyú felperesi fellebbezés azon része, hogy a megítélt perköltség a megbízási szerződés szerinti költség felét sem éri el, nem releváns. Az ítéltábla az e tárgyú fellebbezés elbírálása kapcsán mindenekelőtt arra volt figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság a döntése indokai között számot adott azokról a körülményekről, amelyeket figyelembe vett és e mérlegelési tevékenysége tény- és okszerű volt. Az e tárgyban megfogalmazott felperesi fellebbezés annyiban kétségtelenül helytálló

volt, hogy az elsőfokú bíróság nincs abban a helyzetben, hogy megállapítsa az adott perben kifejtett jogi tevékenységhez szükséges munkaidőt, de ennek nem is volt jelentősége, mert a felperesi jogi képviselő nem óradíjban számolta el sem a felperessel szemben, sem a bíróságon a munkadíját. Mindemellett az ügyvédi munkadíj megállapítása során nincs jelentősége az időmúlásnak, az ugyanis alapvetően és döntően a hosszú ideig tartó büntetőeljárással volt összefüggésben, a per folytatásával az elsőfokú bíróság egyébként helytállóan be kellett várja a jogerős büntetőbíróági döntést, különös tekintettel arra, hogy a határozat jogszerűsége éppen az ott hozott ítélet folytán dőlt meg.

[148] Az ítéltábla összességében tehát nem talált az elsőfokú bíróság mérlegelésében olyan jogszabályi hibát, ami indokolná az ezen alapuló elsőfokú bírósági döntés megváltoztatását, és ezen a pervesztességi arányok nem lényeges módosulását eredményező átalány-kártérítési összeg felemelése sem változtatott.

[149] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az átalány-kártérítés összegét érintően az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése szerint kisebb részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[150] A felperes fellebbezése nagyobb részben, az alperes fellebbezése egészében eredménytelen maradt, mindezek alapján az 1952. évi Pp. 81. § (1) bekezdése alkalmazásával kötelezte az ítéltábla az alperest a felperes javára az IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése szerinti, a felperesi jogi képviselő által kifejtett másodfokú képviseleti tevékenység terjedelmével arányban álló ügyvédi munkadíj mint másodfokú perköltség megfizetésére.

[151] A meg nem fizetett fellebbezési illeték a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosultsága és az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti személyes illetékmentessége alapján a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam terhén marad.

Debrecen, 2023. szeptember 21.

Dr. Pribula László s. k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s. k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s. k. bíró